

Nordia
Tiedonantoja

Numero 1/2013

Pohjois-Suomen
maantieteellinen seura ry 50 vuotta:
Puoli vuosisataa esitelmää, ekskursionia,
julkaisutoimintaa ja yhteistyötä

Kaarina Tervo-Kankare & Vilhelmiina Vainikka (toim.)

Nordia Tiedonantoja

Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran
ja
Oulun yliopiston maantieteen laitoksen
julkaisuja

Osoite: Maantieteen laitos
PL 3000
90014 OULUN YLIOPISTO

Toimittaja: Teijo Klemetilä

Nordia Tiedonantoja
ISBN 978-952-62-0245-7
ISSN 1238-2078

Juvenes Print - Suomen yliopistopaino oy
Oulu 2013

Sisällys

Alkusanat: 50-vuotias PSMS ry <i>Kaarina Tervo-Kankare & Vilhelmiina Vainikka</i>	5
Tervehdykset 50-vuotiaalle Pohjois-Suomen maantieteelliselle seuralle <i>Maantieteen laitos, Oulun yliopisto</i> <i>Atlas ry</i> <i>Suomen Maantieteellinen Seura</i> <i>Alue- ja ympäristötutkimuksen seura</i> <i>Turun Maantieteellinen Seura</i>	9
Muistelua seuran alkutaipaleelta <i>Matti Häkkinen</i>	15
Puheenjohtajiston mietinnöt <i>Eino Siuruainen: Oulun maantiedettä muistellen</i> <i>Olavi Heikkinen: Kaikella on aikansa</i> <i>Leo Koutaniemi: Kasvihuone-Suomi ja malliopas</i> <i>Heikki Jussila: Quo Vadis Europa? Hajanaisia ajatuksia Euroopan eteläiseltä laidalta</i> <i>Topiantti Äikäs: Initiaattoriutti nuorelle maantieteen harrastajalle: PSMS:n luottamustehtävät</i> <i>Juha Ridanpää: Pohjoista maantiedettä – monia kokemuksia rikkaampana</i> <i>Kaj Zimmerbauer: PSMS vuosina 2011–2012</i> <i>Kaarina Tervo-Kankare: Seura on jäsentensä summa</i>	19
Seuramuistoja 1980-luvulta <i>Toivo Muilu</i>	33
Valokuvamuistoja PSMS:n 2000-luvun ekskursioilta <i>Tanja Löytynoja</i>	37
Pohjoisen maantieteen julkaisija <i>Ossi Kotavaara & Joni Vainikka</i>	43
Loppusanat: PSMS ja tulevaisuus <i>Vilhelmiina Vainikka & Kaarina Tervo-Kankare</i>	47
LIITE I Seuran säännöt	
LIITE II Johtokunnat 1963-2013	
LIITE III Seuran julkaisut	

Alkusanat: 50-vuotias PSMS ry

Kädessäsi oleva teos on toimitettu juhlistamaan Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran 50-vuotista taivalta, joka sai alkunsa 25.10.1963 maantieteen laitoksella Oulussa (ks. Häkkinen kirjoitus). Yhä edelleen maantieteen laitos näyttää merkittävää osaa seuran toiminnassa, sillä yhteistyötä tehdään monissa asioissa ja käytännön syistä suurin osa kahdeksan hengen johtokunnasta on myös maantieteen laitoksen henkilökuntaa.

Alkusanoina esittelemme hiukan seuran nykytoimintaa ja annamme asioista paremmin perillä olevien muistella seuran menneitä tapahtumia ja tunnelmia omissa kirjoituksissaan. Näin ennen kaikkea siksi, että seuran nykyisen johtokunnan jäsenistä valtaosa on ollut aktiivisemmin mukana seuran toiminnassa vasta muutamia vuosia. Johtokunnan tietämys menneisyyden tapahtumista on siis heikko, etenkin, kun osa seuran varhaisimmista pöytäkirjoista on toistaiseksi teillä tietämättömillä. Toiseksi, seuran entisistä vaikuttajista monilla on sana hyvin hallussa ja on ilo saada lukea heidän kirjoituksiaan ja tervehdysää seuralle.

Seuran perustamiskokouksessa hyväksytyissä säännöissä on määritelty seuran tehtävä seuraavasti: ”Seuran tarkoituksena on toimia yhdessä Pohjois-Suomen maantieteilijöiden välillä järjestämällä kokouksia, esitelmätilaisuuksia, retkeilyjä sekä julkaisemalla alansa kuuluvaa tieteellistä kirjallisuutta” (Virtasen 1995: liite 1, mukaan). Nykyiset, viimeksi tänä vuonna päivitettyt säännöt (ks. liite I), ovat tältä osin muuttuneet viidessäkymmenessä vuodessa vain vähän. Seuran johtokunta pyrkii parhaan taitonsa mukaan toteuttamaan näitä tehtäviä, joiden ytimen muodostavat nykyisin kevät- ja syyskokous sekä julkaisu- ja toiminta. Vuosien saatossa esitelmätilaisuudet ovat vähentyneet merkittävästi, eikä retkiäkään toteuteta enää yhtä innokkaasti kuin ennen – syynä osallistujien vähäisyys. Kansainvälisyys näkyy toiminnassamme paitsi ulkomaan vaihtokohteina, jonne julkaisujamme lähetetään, myös julkaisujemme kirjoittajakunnassa ja vuosikokoustemme esitelmien pitäjissä.

Syyskokouksessa suunnitellaan aina seuraavan vuoden toiminta pääpiirteissään, eli siihen osallistumalla jäsenet voivat vaikuttaa parhaiten seuran toimintaan. Syyskokous valitsee myös seuraavan vuoden johtokunnan, ja kuka tahansa seuran jäsen voi halutessaan tulla valituksi johtokuntaan. Johtokunnan jäsenten ei tarvitse olla maantieteen laitoksella työskenteleviä henkilöitä, vaikka viime vuosina näin on pääsääntöisesti ollutkin. Kenenkään ei kuitenkaan tarvitse jännittää syyskokoukseen osallistumista, sillä vapaaehtoisia johtokunnan jäseniksi pyritään yleensä selvittämään jo hyvissä ajoin ennen kokousta. Pelkästään kokoukseen osallistumalla ei siis anna suostumustaan siihen, että tulee valituksi johtokuntaan. Kevätkokouksessa hyväksytään sitten puolestaan edellisvuoden toimintakertomus ja myönnetään vanhalle johtokunnalle vastuuvapaus. Kummassakin kokouksessa on kahvitarjoilu ja yleensä kokouksen päätteeksi kuullaan mielenkiintoinen esitelmä, josta tiedotetaan aina kokouskutsun yhteydessä. Kokoukseen voi siis tulla vain nauttimaan tarjoiluista ja kuuntelemaan ajankohtaista asiaa maantieteestä. Toivotammekin kaikki jäsenet tervetulleeksi kokouksiimme!

Julkaisuutoiminta, toinen seuran ydintoiminnoista, näkyy jäsenille ennen kaikkea *Nordia Geographical Publications Yearbookina*, jonka kaikki jäsenmaksun maksaneet jäsenet saavat itselleen postitse. Seura julkaisee lisäksi maantieteellisiä väitöskirjoja sekä erilaisia tutkimusraportteja *Nordia Tiedonantoja* -sarjassa (ks. Kotavaaran ja Vainikan kirjoitus). Jäsenmaksut ja julkaisuiden myynti ovat seuran toiminnan kannalta tärkeitä tulonlähteitä, joilla katetaan pääosin painatuskuluista koostuvat menot.

Seura tiedottaa toiminnastaan jäsenkirjeellä, joka nykyään lähetetään sähköpostitse jäsenistölle. Yhteystietojen muuttuessa kannattaa siis olla yhteydessä notaariin, jotta saa jäsenkirjeen jatkossakin sekä *Yearbookin* jäsenetuna kotiin. Lisäksi seuralla on omat Internet-sivut (<https://wiki.oulu.fi/display/psms/Etusivu>) ja olemme aktiivisia myös Facebookissa. Näin monessa eri foorumissa tiedottamisessa on haasteensa, mutta yritämme parhaamme mukaan pitää niitä kaikkia ajan tasalla.

Miten muuten nykytoimintaa pitäisi kuvailla? No, mieleen tulee ainakin pienimuotoisuus, eli emme ole suuren suuri seura. Seuran toiminta on nykyisellään lähes täysin vapaaehtoisvoimin pyöritettävää, ainoastaan taittajan tehtävää tuetaan muutoin kuin tarjoamalla lämmintä kättä. Vuosittain vaihtuvan johtokunnan jäsenet hoitavat tehtäviään omien työtehtäviensä ohella.

Nykyaikana ihmisten aika menee niin pitkälti työ- ja erilaisissa vapaa-ajan aktiviteeteissa, että seuran toimintaan aktiivisesti osallistuvia ovat lähinnä johtokunta suunnittelujen ja toteutusten osalta sekä valitettavan pieni osa jäsenistöstä. Pyrimme kuitenkin aina silloin tällöin järjestämään retken tai jonkin muun tapahtuman, jossa jäsenet voisivat nähdä toisiaan. Ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi otetaan mielellään vastaan ja olisi hienoa, jos jäsenet käyttäisivät äänioikeuttaan enemmän. Seura on meidän kaikkien yhteinen ja voimme tehdä siitä yhdessä juuri sen näköisen seuran kuin haluamme. Me olemme se muutosvoima, joka voi tehdä kansainvälisyyteen painottuvasta maantieteellisestä toiminnasta jatkossa myös vahvasti kansalliseen, alueeseen ja paikalliseen toimintaan panostavaa.

Tavoitteemme oli saada tästä juhlakirjasta seuran toimijoiden näköinen, ja antaa eri aikoina seurassa toimineiden kertoa omista muistoistaan ja tuntemuksistaan seuran jäseninä. Vain muutamat ”rivijäsenet” tarttuivat mahdollisuuteen kirjoittaa tai toimittaa edes kuva- tai muuta materiaalia juhlakirjaan. Onneksi kuitenkin seuran entinen puheenjohtajisto vastasi nykyisen puheenjohtajan haasteeseen kirjoittaa omista toimintavuosistaan (vieläpä erittäin lyhyellä varoitusajalla). Lisäksi muutamat yhteistyöseuramme sekä Oulun yliopiston maantieteen laitos halusivat muistaa puolivuosisataista PSMS:aa tervehdyksin. Tervehdykset on sijoitettu juhlakirjassa heti alkusanojen perään.

Seuran historiaa valottavat erityisesti seuran pitkäaikaisimman jäsenen (ja entisen puheenjohtajan) Matti Häkkilän ja varapuheenjohtajana, sihteerinä sekä toimittajana toimineen Toivo Muilun kirjoitukset. Tanja Löytynojan kooste 2000-luvun ekskursioilta kertoo seuran retkitunnelmista kuvin. Nykyisen johtokunnan toimitusvastaava Ossi Kotavaara ja varapuheenjohtaja, aiemmin notaarina toiminut Joni Vainikka pysyttelevät eritoten nykypäivässä seuran julkaisuutoimintaa esittelevässä kirjoituksessaan.

Myös kiitettävän monet seuran entisistä puheenjohtajista ovat kirjoittaneet ylös ajatuksiaan, muistojaan ja mietteitään omasta puheenjohtaja- tai aktiivikaudestaan seurassa. Heidän kirjoituksensa muodostavat aikamatkan seuran historiaan. Puheenjohtajille annettiin varsin vapaat kädet omien kirjoitustensa suhteen, toiveena oli kertoa jotain oman puheenjohtajakauden tunnelmista, seuran merkityksestä omalle uralle tai lähettää vain tervehdys seuralle.

Juhlakirjaan on lisäksi koottu seuran julkaisuluettelo, jota tutkimalla saa hyvän käsityksen maantieteestä ja sen haasteista eri aikoina. Varmaan moni jäsenemme löytää omiakin julkaisujaan listalta. Omana osionaan on myös koonti seuran johtokuntien jäsenistä niin täydellisenä kuin pystyimme johtokuntia jäljittämään. Valitettavasti aivan ensimmäisten vuosien osalta kaikkien johtokuntaan valittujen nimet eivät ole tiedossa. Listaa saa mieluummin täydentää, jos jollakulla lukijalla on parempaa tietoa!

Vaikka seuran johtokunnassa toimineet henkilöt löytyvätkin aikakirjoista, on seuran hyväksi toiminut sen viisikymmenvuotisen historian aikana lukematon määrä henkilöitä. Haluammekin kiittää heitä kaikkia pyyteettömästä työstään yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa – ja toivomme, että muistot tuosta pyyteettömästä työstä eivät ole yksinomaan kuivaa puurtamista, vaan että niihin liittyy myös nautintoa ja iloa yhdessä tekemisestä!

Mukavia lukukokemuksia Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran 50-vuotisjuhlakirjan parissa toivottaen,

Kaarina Tervo-Kankare ja Vilhelmiina Vainikka
PSMS 50 vuotta -juhlakirjan toimittajat

Kirjallisuus

Virtanen, Merja (1995). Suomen maantieteen institutionalisoituminen, esimerkkinä Pohjois-Suomen maantieteellinen seura r.y. Progradu - tutkielma. Maantieteen laitos, Oulun yliopisto. 113 s.

Tervehdykset 50-vuotiaalle Pohjois-Suomen maantieteelliselle seuralle

Maantieteen laitos, Oulun yliopisto

Lämpimät onnitteluni Pohjois-Suomen maantieteelliselle seuralle merkkipäivän johdosta!

Hyvin moni tutkija ja muukin Oulun yliopiston maantieteen laitoksen henkilökuntaan kuuluva on osallistunut Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran (PSMS) työhön aikojen saatossa. Seuran perustamisen alkuaikoina varmaankin kaikki osallistuivat toimintaan, tavalla tai toisella. Työtä on riittänyt niin artikkeleiden kirjoittamisessa puhtaaksikirjoitus mukaan lukien, karttojen piirtämisessä, laitoksen omassa painossa, julkaisujen myynnissä, koti- ja kansainvälisessä levityksessä, retkien järjestämisessä sekä yleishallinnossa.

Seuran ja laitoksen yhteistyö on aina ollut hyvin tiivistä. Seura on ollut osa laitosta. Seuralla oli myös merkittävä rooli opiskelijajärjestö Atlaksen perustamisessa 1980-luvun puolivälissä. Myös viime vuosina pääosa laitoksen väitöskirjoista on julkaistu seuran *Nordia Geographical Publications* -sarjassa. Seuran julkaisuista osa kuuluu myös kansalliseen Julkaisufoorumi-luokitukseen.

Tieteellisten sarjojen toimituskuntaa ei varmasti koskaan kiitetä riittävästi. PSMS:n toimituskunta on ollut hyvin sopeutuvainen ja ketterä, sillä väitöskirjat on saatu finaaliin kiireelläkin sovittuina aikoina. Tällä on ollut merkittävä vaikutus myös laitoksen taloudelliseen tulokseen viime vuosina. Lämpimät kiitokset toimituskunnalle!

Tieteellinen julkaisukäytäntö on muuttunut kovasti. Tutkijan uran kannalta on keskeistä, että julkaisutoiminta tähtää kansainvälisiin impact factor -arvon omaaviin lehtiin. Tällaista statusta seuran lehdillä ei ole. Tämän vuoksi seuran julkaisutoiminta näyttäytyy laitoksen näkökulmasta hieman kahtiajakoisena. Julkaisutoiminnalle on selkeä tarve, erityisesti väitöskirjojen nopean toimitustyön kannalta, mutta myös yliopistojen kolmannen tehtävän eli yhteiskunnallisen vuorovaikutustehtävän näkökulmasta. Kiistaton tosiasia on, ettei kansainvälisissä sarjoissa julkaistu tieto etene suomalaisen yhteiskunnan käyttöön niin hyvin kuin kotimaisella kielellä julkaistu materiaali. Toisaalta yksittäistä tutkijaa ei voi kannustaa julkaisemaan seuran sarjassa, koska yliopistollisen urakehityksen kannalta se ei välttämättä meritoi.

Kiitän Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran kaikkia aiempia ja nykyisiä toimijoita hyvin sujuneesta pitkäaikaisesta yhteistyöstä. Olen varma, että yhteistyö jatkuu tulevaisuudessakin sekä seuran että laitoksen kannalta järkevällä ja rakentavalla tavalla. Hyvin sujunutta yhteistyötä on helppo ja antoisa jatkaa.

Jarmo Rusanen
Maantieteen laitoksen johtaja

Jälkikirjoitus:

Muistini mukaan toimitin seuran ensimmäisen sähköisen julkaisun. Työt kirjoitettiin TEKO-tekstinkäsittelyohjelmalla ja lähetettiin modeemin kautta Kuusamoon painotiloon. Jouduin toimittamaan myös oman väitöskirjani. Kun olin valoisana kesäisenä yönä aamuyön alkutunteina laittanut sen eteenpäin, huomasin laitoksen parkkipaikalla, että auton kaksi rengasta oli puhkottu. Vieläkin tulee mieleen sen hetkinen tunne: ”tämäkin vielä, anna mun kaikki kestää”.

Oulun yliopiston maantieteen opiskelijoiden ainejärjestö Atlas ry

Oulun yliopiston maantieteen opiskelijoiden ainejärjestö Atlas ry haluaa onnitella keskiään saavuttanutta Pohjois-Suomen maantieteellistä seuraa.

50 vuotta on merkittävä juhla niin jokaisen ihmisen kuin seurankin historiassa. Siihen eivät kaikki pysty. Se, että PSMS täyttää nyt nämä maagiset 50 vuotta tarkoittaa sitä, että Pohjois-Suomessa on oltu ja ollaan edelleenkin kiinnostuneita kehittämään ja edistämään maantiedettä tieteenalana.

PSMS:n ja Atlaksen yhteistyö on alkanut jo hyvin varhaisessa vaiheessa, kun Atlas toimi aluksi PSMS:n rekisteröimättömänä alajärjestönä. Yhteistyö on jatkunut vielä tänäkin päivänä, niin opiskelijaedustajan voimin Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran johtokunnassa, kuin myös erilaisissa tapahtumissa. Tästä esimerkkinä mainittakoon toukokuussa 2013 järjestetty Amazing Oulu -kilpailu, jossa PSMS ja Atlas järjestivät yhteisen rastin. Atlas toivoo, että samanlainen yhteistyö jatkuisi myös tulevaisuudessa.

Vielä kerran onnea ja menestystä tuleville vuosikymmenille!

Suomen Maantieteellinen Seura

Onnittelut 50-vuotiaalle Pohjois-Suomen maantieteelliselle seuralle!

Suomalaiset tiedeseurat saivat alkunsa 1800-luvun loppupuolella. Seuroja perustettiin varhain humanistisen, yhteiskunnallisen sekä lääke- ja luonnontieteellisen tutkimuksen aloilla, ja Suomen Maantieteellinen Seura perustettiin varhaisimpien joukossa. Seurojen toiminta oli aluksi valtakunnallista, mutta sotien jälkeen yleistyivät myös alueelliset sekä tieteenalojen eriytymisen myötä kapea-alaisemmat tai eri tieteenalojen yhteistyötä edistävät seurat.

Tiedeseuratoiminnan 1960-luvun kasvuaaltoa edustaa myös 50-vuotias Pohjois-Suomen maantieteellinen seura. Pohjoissuomalaisten lisäksi myös varsinaissuomalaiset perustivat samoihin aikoihin Turun Maantieteellisen Seuran. Valtakunnallinen Suomen Maantieteellinen Seura ei riittänyt enää yksinään edistämään ja tukemaan maantieteellisen tutkimuksen ja harrastetoiminnan kasvua ja erikoistumista. Alueelliset seurat muodostivatkin aktiivisia yhteisöjä, jotka tapasivat säännöllisesti tieteellisen keskustelun merkeissä ja tekivät retkiä lähelle ja kauas. Maantieteellinen tutkimus ja tarkastelutapa saivat nostetta myös seurojen julkaisutoiminnasta. Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran julkaisujen otsikoita tarkastelemalla voi nähdä alueen maantieteellisen erikoisosaamisen ja identiteetin juuria.

Nykyisin tieteellisten seurojen, niin alueellisten kuin kansallistenkin, rooli tiedeyhteisössä on erilainen kuin seuratoiminnan kulta-aikoina. Tiede on kansainvälistä ja yhteisöt toimivat yhä useammin verkostomaisesti ja kohtaamiset kasvotusten ovat marginaalinen osa yhteisöjen toimintaa. Yhteistyökumppani ei välttämättä löydy huutoetäisyydeltä naapurihuoneesta, vaan vaikkapa Australiasta. Emme välttämättä ole edes tietoisia, mitä naapurihuoneessa istuva kollega tutkii ja ajattelee. Lisäksi tiederahoitus suorastaan hylkii alueellista ja kansallista toimintaa. Näistä haasteista huolimatta alueelliset ja kansalliset tiedeseurat ovat yhä onnistuneet kilpailemaan tutkijoiden aika-artikkelipaineiden kylästä huomiosta siinä määrin, että ne ovat voineet jatkaa toimintaansa ja tarjota vuorovaikutuskanavan ja lähiyhteisön suomalaisille maantieteilijöille.

Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran rooli on ollut merkittävä alueellisen maantieteellisen identiteetin ja tutkimusorientaation kehittymisessä. Se on onnistunut myös luomaan sillan uransa eri vaiheissa olevien maantieteilijöiden välille ja siten tukenut alan osaamisen ja tutkimustradition jatkuvuutta. Hajanaisen projektimaailman keskellä tieteellisen seuran yhteisöllinen rooli voi olla arvaamattoman arvokas. Vaikka maantiede voi Suomessa hyvin, maantieteilijät ovat kuitenkin hyvin pieni joukko. Tieteelliset seurat antavat meille joukkovoimaa ja mahdollistavat maantieteellisten näkökulmien esintulon näkyvämmiin yhteiskunnassa.

Näiden sanojen myötä toivotamme Pohjois-Suomen maantieteelliselle seuralle loistokasta tulevaisuutta!

Suomen Maantieteellisen Seuran puolesta
Sanna Mäki, puheenjohtaja

Alue- ja ympäristötutkimuksen seura

Pohjoinen puhuu – ja puhukoot vastakin!

Tieteellisten seurain valtuuskuntaan kuuluu tällä hetkellä 263 jäsenseuraa. Kahtatoista jäsentä lukuun ottamatta nämä ovat eri alojen ja aihepiirien kansallisia tai ylikansallisia seuroja. Tästä tusinasta maakunta- tai kaupunkialueisiin kiinnittyvästä yhdistyksestä suurin osa on historian tutkimuksen seuroja ja yhdistyksiä (*Historiska samfundet i Åbo*, *Oulun historias seura*, *Pohjois-Karjalan historiallinen yhdistys*, *Pohjois-Suomen historiallinen yhdistys*, *Tampereen historiallinen seura*, *Turun historiallinen yhdistys*). Näiden lisäksi joukossa on kolme luonnontutkimukseen keskittyvää toimijatahoa (*Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys*, *Lounais-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys*, *Turun eläin- ja kasvitieteellinen seura*), yksi yhteiskuntatieteellinen yhdistys (*Turun korkeakoulujen yhteiskunnallis-taloudellinen tutkimusyhdistys*) sekä kaksi luonnon ja yhteiskunnan tutkimuksen seuraa (*Lapin tutkimusseura*, *Pohjois-Suomen maantieteellinen seura*).

Tämä katsaus Suomen merkittävimpiin tieteellisiin yhdistyksiin tuo mainiolla tavalla näkyväksi Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran erityisyyden. PSMS on alueellinen foorumi, joka tarjoaa keskustelun ja toiminnan tilaa lähestulkoon minkä tahansa tieteellisesti kiinnostavan aihepiirin käsittelyyn. Se kokoaa yhteen eri asioihin perehtyneitä luonnon- ja ihmistieteiden tutkijoita mahdollistaen monipuolisen vuoropuhelun ja tiedon välittämisen. PSMS:n aktiivit ovat myös laajasti verkottuneita muiden paikallisten, kansallisten ja ylikansallisten tieteellisten toimijoiden kanssa, mikä luo seuran toiminnalle vahvat puitteet.

Yhtenä pitkäaikaisista yhteistyökumppaneista Alue- ja ympäristötutkimuksen seura haluaa onnitella Pohjois-Suomen maantieteellistä seuraa viisikymmenvuotisesta aktiivisesta toiminnasta. Tieteellisen seuran olemassaolo ei ole koskaan itsestäänselvyys, vaan lukuisten seuran hyväksi vapaaehtoistyötä tehneiden ja tekevien toimijoiden yhteistyön tulos. Näinä aikoina, kun kansainvälisen tiedeyhteisön rooli korostuu korostumistaan, on kansallisten ja paikallisten tiedeyhdistysten toiminnan ylläpitäminen erityisen haasteellista – ja samalla erityisen tärkeää. Kenties paremmin kuin muut, juuri maantieteilijät ymmärtävät paikan ja alueellisuuden merkityksen uuden ymmärryksen luomisessa. Toivotamme siis PSMS:lle mitä mainiointa juhlapäivää ja intoa tulevien vuosien toimintaan.

Lämpimästi onnitellen,

Alue- ja ympäristötutkimuksen seura (AYS)

Turun Maantieteellinen Seura

Arvoisat Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran johtokunnan jäsenet ja seuran jäsenistö,

on suunnaton ilo huomata, että pohjoissuomalainen sisarseuramme on saavuttanut 50-vuoden iän! Ihmiselämässähän kyseinen ikä liitetään vahvasti keski-ikäisyyteen, jota luonnehtii ajan ja elämäkokemuksen mukanaan tuoma kypsyyt, viisaus ja ehkä eräänlainen rauhoittuminen: saatetaan jopa ajatella, että aikaa on enemmän takana kuin edessä. Maantieteellisen yhdistystoiminnan tapauksessakin joitakin ihmiselämän keski-ikään liittyviä ilmiöitä on varmasti havaittavissa. Tänä päivänä aika tuntuu kuluvan yhä nopeammin ja synnyttävän vieläkin nopeammin uusia yhdessä olemisen muotoja, jotka haastavat perinteisemmäksi miellettyä yhdistystoimintaa – mukaan lukien keski-ikäisten maantieteellisten seurojen tarjoamia tilaisuuksia.

Pienten haasteiden ohella on kuitenkin runsaasti menestyksekkästä toimintaa. Turun Maantieteellisen Seuran harjoittama kehitysyhteistyö on vakiinnuttanut asemansa innostamalla ja kiinnostamalla ihmisiä. Myös viinin maantiede ja geokätköily ovat olleet suosittuja tapoja tutustua ihmisiin ja nähdä ympäristöään uusin silmin. Kerran kuussa tarjottava kahvi seuran jäsenistölle tuntuu myös olevan ajaton ja pettämätön keino houkutellessa maantieteen ystäviä samaan tilaan. Vaikka siis toiminta on ajoittain pienimuotoista, ovat osallistujat sitäkin vahvempia. Sillä olivatpa he ihmis- tai luonnonmaantieteilijöitä, ovat he aina ensin nimenomaan maantieteilijöitä. Nämä moniin tutkimuskohteisiin levittäytyneet maantieteen osaajat kokevat edistävänsä samoja asioita ja tukevat toisiaan niin ihmisinä kuin ammattilaisina. Tämä yhteisen ja voimakkaan identiteetin tuoma etu on myös maantieteellisen seuratoiminnan vahvuus, jonka turvin voidaan helposti kerryttää seurojen aikajanoille lisää puolikkaita vuosisatoja.

Haluamme koko Turun Maantieteellisen Seuran hallituksen ja jäsenistön puolesta toivottaa onnea ja pitkää ikää pohjoissuomalaisen maantieteellisen identiteetin lippulaivalle! Onneksi olkoon, Pohjois-Suomen maantieteellinen seura!

Muistelua seuran alkutaipaleelta

Matti Häkkinen

Syksyllä 1963 olin aloittelemassa kolmatta opiskeluvuottani. Professori Uno Varjo piti meidän kurssillemme maantieteen historian ja metodiikan luentoa, ja luentonsa aluksi hän kertoi, että on esitetty maantieteellisen seuran perustamista Pohjois-Suomeen. Perustamiskokoukseen on pyritty kutsumaan Oulun seudulta kaikki maantieteilijöiksi katsottavat henkilöt. Varjo kehotti myös maantieteen opiskelijoita osallistumaan kokoukseen.

Kokous pidettiin 25.10.1963 Oulun yliopiston maantieteen laitoksessa, joka tuolloin sijaitsi kaupungin keskustassa. Kokoukseen osallistui kaikkiaan 32 henkilöä, joista pääosa oli opiskelijoita. Vähintään filosofian kandidaatin tutkinnon suorittaneita oli 11, heistä kaksi tohtoria ja kaksi lisensiaattia. Vain kaksi heistä oli maantieteen laitoksen ulkopuolelta. Oulussa ei tuohon aikaan vielä ollut paljoa maantieteilijöitä. Maantieteen laitos oli alle kymmenen akateemisen hengen yksikkö, ja biologian ja maantieteen opettajistakin tietysti vain osalla oli maantiede ollut tutkinnossaan pääaineena. Suunnittelumaantieteilijöitä ei tuolloin vielä ollut.

Alun perin seura ajateltiin perustaa Suomen Maantieteellisen Seuran alaiseksi paikallis-seuraksi, mutta lopulta päädyttiin kuitenkin itsenäisen seuran perustamiseen. Professori Varjo korosti perustamiskokouksen alustuspuheenvuorossa, että on syytä perustaa maantieteellinen seura, jossa on jäseninä vain maantieteilijöitä, eli joilla on loppututkinnossa ollut maantiede pääaineena tai siitä on sivuaineena laudatur-arvosana. Maantieteen opiskelijat pääsisivät mukaan nuorina jäseninä. Varjo kritisoi Suomen Maantieteellistä Seuraa siitä, että sen jäsenten ”pätevyysvaatimukset” ovat väljät. Jopa puheenjohtajina on usein toiminut muiden tieteiden kuin maantieteen edustajia. Seuramme nimeksi tulikin Pohjois-Suomen maantieteilijäin seura.

Kokouksessa hyväksytyjen sääntöjen mukaan ”Seuran tarkoituksena on toimia yhdysiteenä Pohjois-Suomen maantieteilijöiden välillä järjestämällä kokouksia, esitelmätilaisuuksia, retkeilyjä sekä julkaisemalla alansa kuuluvaa tieteellistä kirjallisuutta”. Jäseneksi hyväksymisen vaatimukset tulivat suunnilleen Varjon alustuspuheenvuorossa esittämän mukaisiksi. Myöhemmin sääntöjä vielä hieman korjattiin ja lopulliset säännöt hyväksyttiin keväällä 1964. Seura hyväksyttiin yhdistysrekisteriin syksyllä 1964. Seuran ensimmäisen johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin professori Uno Varjo, varapuheenjohtajaksi vt. apulaisprofessori Reijo Helle, sihteeriksi maisteri Ilkka Typpö, taloudenhoitajaksi maisteri Annikki Vasari ja johtokunnan jäseniksi vielä vt. apulaisprofessori Juhani Hult sekä nuorten jäsenten edustajana ylioppilas Urpo Karjalainen.

Tiukat vaatimukset varsinaiseksi jäseneksi pääsystä saattoivat olla osasy s siihen, että varsinaisten jäsenten lukumäärä kasvoi aluksi varsin hitaasti. Tosin sitä mukaa kun maan-

tieteen laitoksen henkilökunta lisääntyi ja myös filosofian kandidaatteja alkoi valmistua, varsinaisten jäsenten määrä alkoi hiljalleen kasvaa. Seuran sääntöjä muutettiin vielä vuonna 1967, jolloin poistettiin maininnat nuorista jäsenistä eli siitä lähtien kaikki olivat samanarvoisia jäseniä. Mainittakoon, että kymmenen vuoden kuluttua tästä seuran nimikin muutettiin Pohjois-Suomen maantieteelliseksi seuraksi.

Esimerkkejä ensimmäisten vuosien toiminnasta

Seura alkoi hetimiten toteuttaa säännöissensä mainittuja toimintatapoja. Ensimmäisinä alkoivat kuukausikokoukset lukukausien aikana. Niissä oli normaalien kokousrutiinien jälkeen aina esitelmä. Esitelmöijinä oli omien jäsenten ohella usein joku kotimainen tai ulkomainen maantieteilijä. Jos maantieteen laitoksella vieraili ulkopuolinen luennoitsija, pyrittiin hänet saamaan illalla esitelmöimään myös seuran kokouksessa. Aihepiiristä riippuen käytiin kokouksen jälkeen milloin vilkas milloin jähmeämpi keskustelu. Seuran kuukausikokoukset pidettiin tavallisesti maantieteen laitoksessa. Kun se seuran alkuvuosina sijaitsi kaupungin keskustassa, oli sinne illalla helppo tulla, ja kokouksissa oli yleensä runsaasti myös opiskelijoita. Kokouksissa oli aina kahvi- ja teetarjoilu, josta huolehtivat seuran emäntä ja isäntä.

Joskus kuukausikokoukset pidettiin pienimuotoisina teemaseminaareina, joihin oli kutsuttu alustajiksi ja keskustelijoiksi useampia aihepiirin asiantuntijoita. Muistan esimerkiksi 1960-luvun loppupuolelta iltaseminaarin, jossa oli aiheena Oulun ja Vaasan läänien keskusten vaikutusalueet. Mukana oli muun muassa professori Mauri Palomäki Vaasan silloisesta kauppakorkeakoulusta ja useita edustajia myös Keski-Pohjanmaalta. Keskustelujen lähtökohtina olivat Palomäen väitöskirjan ”The functional centers and areas of South Bothnia, Finland” ja Hilikka Pikkaraisen pro gradu-tutkielman ”Oulun läänin keskusten järjestelmä” tulokset.

Keväällä 1968 Suomen Maantieteellinen Seura teki Pohjois-Suomen maantieteilijäin seuran kutsusta vierailumatkan Ouluun. Ohjelmaan kuului tutustuminen Ouluun sekä ekskursio Oulangan biologiselle asemalle. Matkalla tutustuttiin muun muassa Montan kalanviljelylaitokseen sekä Pyhäkosken ja Jylhämän voimalaitoksiin. Oulangan tutkimus- asemalla pidettiin seurojen yhteinen seminaari, jossa käsiteltiin luonnonmaantieteellisiä aiheita. Kuusamosta palattua pidettiin taas Oulun maantieteen laitoksessa seminaari, jossa puolestaan kuultiin kulttuurimaantieteellisiä esitelmiä.

1960-luvun puolessa välissä alettiin pitää vuorovuosin yhteisseminaareja Uumajan ja Oulun maantieteilijöiden kesken. Ensimmäinen tapaaminen oli Uumajassa syksyllä 1965. Ensimmäisellä kerralla menimme Uumajaan junalla Tornion ja Haaparannan kautta, seuraavilla kerroilla bussilla Vaasaan ja sieltä laivalla Pohjanlahden yli. Opiskelijoita oli yleensä runsaasti mukana. Seminaareissa oli tavallisesti kolme esitelmää kummaltakin osapuolelta. Usein opiskelunsa loppuvaiheessa olevat opiskelijat pitivät esitelmiä omiin opinnäytetöihinsä liittyvistä aiheista. Seminaareihin kuului aina retkeily ympäristön luonnon- tai kult-

tuurimaantieteellisesti kiinnostaviin kohteisiin. Seminaarit pidettiin ruotsinkielisinä. Niihin saatiin helposti rahoitusta Suomalais-ruotsalaiselta kulttuurirahastolta, mitä seminaarien ruotsinkielisyys saattoi edesauttaa.

Vain muutaman toimintavuoden jälkeen seuralle tuli ajankohtaiseksi oman julkaisusarjan perustaminen. Tarve oli saada nopeasti julkaistua sekä henkilökunnan tutkimustuloksia että opiskelijoiden graduja. Viimeksi mainituthan olivat usein esimerkiksi kuntien, maakuntaliittojen tai muiden yhteisöjen toivomuksesta tai tilauksesta tehtyjä tutkimuksia, joiden tekemiseen tilaaja oli antanut stipendin. Niinpä vuonna 1967 perustettiin *Pohjois-Suomen Maantieteellinen Vuosikirja Nordia*, jossa aluksi julkaistiin sekä suomen- että vieraskielisiä tutkimuksia tai artikkeleita. Julkaisutoimintaa varten saatiin rahoitusta muun muassa Suomen Akatemialta.

Ensimmäinen *Nordian* julkaisu oli edellä mainittu Hilikka Pikkaraisen tutkimus. Monet 1960-luvulla julkaistut tutkimukset olivat vielä saksan kielellä, vaikkakin englanninkieliset julkaisut yleistyivät *Nordiasakin* nopeasti. Vuoden 1970 loppuun mennessä *Nordiasa* oli julkaistu 23 tutkimusta tai muuta artikkelia, joista suomenkielisiä oli viisi, ruotsinkielisiä viisi, saksankielisiä kuusi ja englanninkielisiä seitsemän kappaletta. Heti 1970-luvun alussa perustettiin graduja ja muita suomenkielisiä julkaisuja varten *Nordia Tiedonantoja* -sarja.

Edellä on käsitelty lyhyesti lähinnä seuran ensimmäistä vuosikymmentä. Sen aikana luotiin pääperiaatteet ja tavat, joiden pohjalta seuran toiminta jatkuu edelleen. Toiminta on toki monipuolistunut ja kansainvälistynyt ja kehittyä varmasti edelleen. Maantieteilijöitä on nykyisin moninkertainen määrä 50 vuoden takaiseen määrään verrattuna. Kun heitä ennen oli lähinnä yliopistojen maantieteen laitoksissa ja koulujen opettajina, on heitä tänä päivänä mitä moninaisimmissa ammateissa. Toivoisi oman alan tieteellisen seuran kiinnostavan entistä suurempaa joukkoa maantieteilijöitä.

Puheenjohtajiston mietinnöt

Oulun maantiedettä muistellen

Eino Siuruainen, seuran puheenjohtaja 1974

Saatuani myöhäisen pyynnön osallistua tervehdyksellä esillä olevaan juhlakirjaan, täytyy myöntää, että olin todella unohtanut koko seuran. Enhän ole ollut sen toiminnasta tietoinen lähes kolmeen vuosikymmeneen. Maantieteen laitoskin on dosentuurista huolimatta jäänyt kaukaiseksi. Enemmän on ollut yhteyksiä maan muihin ja ulkomaisiin maantieteen laitoksiin.

Tässä yhteydessä haluan palauttaa mieliin Oulun maantieteen varhaisen aktiivisuuden ja voimakkaan suuntautumisen aluekehitykseen ja kansainvälistymiseen. Tuohon aikaan uusien pyrkimysten ja näkökulmien herättäjänä. Etelän vastavoimana haluttiin tehdä tunnetuksi pohjoisen mahdollisuuksia ja innostaa ihmisiä kehittämään sodasta toipuneen yhteiskunnan tulevaisuutta. Opetuksen ja tutkimuksen ohella perustettu maantieteellinen seura julkaisuineen, konferensseineen ja seminaareineen integroi yliopistoa ja yhteiskuntaa. Tutkimusaiheetkin perustuivat usein käytännön kysymyksiin. Professori Varjo käynnisti aluesuunnittelun luennot. Häntä syytettiin jopa ”tieteen puoskaroinnista”.

Ikäluokkamme opiskelijat valmistuivat nopeasti ja sijoittuivat hyvin yhteiskunnan vaativiinkin tehtäviin. Yliopisto, maantiede ja sen tutkimustulokset tunnettiin käytännön kentällä. Maantieteen sisäanajo kohti uusia kehitysvaiheita onnistui Oulussa hyvin. Teoreettisten kehitemien ohella myös nykyaika edellyttäisi ennakoitua, ajankohtaisten ongelmien tieteellisiä mallisointeja ja ratkaisuehdotuksia. Vuonna 1968 Pohjola 2000-seminaari valaisi osaltaan laajasti tulevia kehitysnäkymiä. Esitetyt ennusteet hirvittivät poliitikkoja ja urautuneita virkamiehiä. Oulu oli vahvasti mukana myös pohjoismaisessa yhteistyössä ja alan kansainvälisen unionin toiminnassa.

Miksi yhteiskuntamaantieteilijät ovat nyt niin hiljaa? Globaalit prosessit, EU vaikutuksineen, Venäjän kehitys, Barentsin alueen näkymät, Suomen taloudellisen ja poliittisen aseman muutos, hallinto- ja aluerakenteet, arabimaailman muutos, pakolaisvirrat, rauhatomuus ja syrjäytyminen voisivat olla tutkimuskohteita antamaan vastauksia ihmiskunnan sekä eri alueiden tulevaan suuntaamiseen.

Jätettyäni aktiivisen tutkimuksen nykyisen Thule-instituutin johtajana, kunnallisvaltuutettuna, kansanedustajana, maaherrana ja valtion lukuisissa luottamus- ja selvitystehtävissä olen kokenut maantieteen ja oheistieteet erinomaiseksi perustaksi ymmärtää, johtaa ja osallistua kotimaassa ja ulkomailla. Elämäntyö on tuonut lukuisia tunnustuksia koti- ja ulkomaiden yliopistoissa ja hallinnoissa. Tieteen yhdistäminen arkeen on uudistanut ja luonut uskottavuutta.

Nuorten opiskelijain mielenkiinnon herättäminen lähitulevaan voisi avata heille huikeita mahdollisuuksia vaativiin tehtäviin. Oulun alkuvaiheen maantiede oli rajallista aloittelua ilman nykyaikaisia tietojärjestelmiä, tekniikkaa, opintotukea ja kansainvälistä vaihtoa. Ne mahdollistavat nyt paremmin maantieteen teorioiden ja metodologian sekä käytännön sovellutusten alati uudistuvaa tuottamista tieteen, luonnon ja ihmiskunnan hyväksi. Oulun yliopistossa tähän on hyvä perusta.

Menestystä maantieteelle ja juhlivalle seuralle kohti tulevia aikoja!

Kaikella on aikansa

Olavi Heikkinen, seuran puheenjohtaja 1987–1988

Toimin Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran (PSMS) puheenjohtajana vuosina 1987–88. Seurasin tehtävässä legendaarista professori Uuno Varjoa, joka siirtyi ajasta ikuisuuteen 19. helmikuuta 1987. Perin häneltä myös tehtäviä, jotka eivät liittyneet ainakaan välittömästi seuran puheenjohtajuuteen. Yksi niistä oli Maantieteellisen kansainvälisen unionin (IGU) kokoukseen liittynyt ekskursio Suomen, Norjan ja Ruotsin Lappiin kesäkuussa 1987. Retkelle osallistui monenmaalaisia maantieteilijöitä, jotka olivat toimineet Varjon johtamassa IGU:n alakomissiossa ”Rural Development in Highlands and High-Latitude Zones”. Ekskursio meni hyvin, sillä tukenani oli Varjon toiminnan tunteva seuran taloudenhoitaja Kaisa Jyvälä (Ala). Hauskaakin oli, paljolta alaskalaisen professori Don Lynchin ansiosta. Tuolla irlantilaistaustaisella miehellä piisasi juttuja ihmisistä, karhuista ja korpeista. Tarinaa riitti vielä ekskursion jälkeen kotonani Oulussa kerrottavaksi. Don ihastui tyttäreeeni Kanervaan ja sanoi, että hänestä tulisi hyvä lentävä nunna. Kun kysyin, onko hänelle siunautunut omia jälkeläisiä, hän vastasi: ”Bucketful of kids.”

Elokuussa 1988 Ruotsin, Norjan ja Suomen Lappiin johtamani PSMS:n retki oli asiallinen ja rauhallinen yhtä levotonta yönseutua lukuun ottamatta. Harmitti, kun saimme porttikiellon Ruotsin Abiskon tutkimusasemalle. Jäi tosin epäselväksi, ketä vierailukiello tarkkaan ottaen koski ja kauanko kiello olisi voimassa.

Seuramme järjesti erilaisia tapaamisia. Niistä huomattavin oli 4. maaliskuuta 1988 järjestämämme Nordia-päivät. Tapahtuman teemana oli ”Suomalainen maantieteellinen tutkimusmatkailu ennen ja nyt”. Päivillä tarkasteltiin lähinnä viimeisen vuosisadan aikaisia tutkimusmatkoja ja varsinkin Suomen Maantieteellisen Seuran roolia niiden toteuttamisessa. Näin siksi, että nuo Nordia-päivät liittyivät jossain määrin Suomen Maantieteellisen Seuran 100-vuotisjuhlintaan, johon seuraan myös useimmat PSMS:n jäsenet kuuluivat. Arvostimme näin kansallisia perinteitä ja korostimme päivien sanomassa suomalaisen maantieteen ykseyttä ja pioneerityön arvoa. Esiin nousivat myös nuoruus ja tulevaisuudenusko. Tuona vuonna oma pohjoinen seuramme saavutti neljännesvuosisadan iän.

Tuli sitten toukokuu 1988 ja kaksipäiväiset Suomen Maantieteellisen Seuran 100-vuotisjuhlat ja niihin liittyvät maantieteen päivät, joiden aiheena oli ”Maantiede tänään”. Matkustin Helsinkiin punaisella Ladallani. Oli rattoisa ajella hyvässä seurassa halki kesään puhkeavan Suomen ja kurvailla pääkaupungin kaduilla Lapin läänin rekkareilla. Pääjuhla pidettiin Finlandia-talolla. Järjestäjien pääroolissa esiintyi juhlivan seuran puheenjohtaja professori Kalevi Rikkinen. Monet järjestöt esittivät tervehdyksensä ja onnittelunsa 100-vuotiaalle seuralle. Finlandia-talolla myös palkittiin mitalein ja kunniakirjoin maantieteen kentällä pitkään uurastaneita ja ansioituneita henkilöitä. Me oululaiset iloitsimme erityisesti siitä, että laitoksemme dosentti Jouko Alestalolle myönnettiin Ragnar Hult -mitali uraauurtavasta työstä dendrokronologian alalla.

Sopivaan hetkeen sattui tuo dendromies Jouko Alestalon palkitseminen. PSMS näet antoi 100-vuotispäiväänsä juhlivalle seuralla lujasta visakoivusta tehdyn puheenjohtajan nuijan alustoineen. Nuijan oli suunnitellut nimenomaan Jouko Alestalo. Hän oli keksinyt myös lahjaan kaiverretun tekstin: ”Luunlujia päätöksiä visaisissa asioissa”. Luovutin yhdessä seuramme sihteerin Eila Tapion kanssa lahjamme juhlijoille.

Eesti Geografia Seltsin lahja oli L. Nagelin öljyvärimaalaus ”Kalliomaisema” vuodelta 1988. Kun juhlien jälkeen huomattiin, että taulu oli liian suurikokoinen silloisen Helsingin yliopiston maantieteen laitokselle, Suomen Maantieteellinen Seura lahjoitti sen Oulun yliopiston maantieteen laitokselle. Ja siellä se yhä on, kahvihuoneen seinällä.

Tieteelliset esitelmät ja näyttelyt keskittyivät Säätytalolle. Esillä olivat myös PSMS:n ja Oulun yliopiston maantieteen laitoksen esittelyposterit. Minä pidin esitelmän aiheesta ”Aika luonnonmaantieteessä”. Esittelin eri ajoitusmenetelmiä ja niillä saatuja ikä. Pohdin myös aikakäsitteitä, aikayksiköillä mitattavaa objektiivista aikaa ja sisäisesti koettua subjektiivista aikaa.

Niin. Palaanpa vielä PSMS:n järjestämiin Nordia-päiviin maaliskuussa 1988. Siellä liputettiin tulevaisuudelle ja nuoruudelle, ainakin iltajuhlassa. Ja ainakin minä, joka olin vielä silloin nuorehko, selvästi alta viidenkymmenen. Pidin puheen, joka on stilisoituna julkaistu *Nordia Tiedonannoissa*. Painettuun versioon lisäsin kirjoittajiksi päiviä kanssani järjestäneiden nimet: Eila Tapio, Kaisa Jyvä, Anita Bisi ja Päivi Ronkainen, koska ajattelin heidän ajattelevan laillani.

Puhuin iltajuhlassa matkaajista, jotka ovat kierrelleet kaukomailla – siellä jossain, mistä muuttolinnut tulevat, tai jäisillä kentillä, missä pingviinienkin kintut paleltuisivat. Totesin, että paljon on vielä tehtävää jäljellä, mutta että nuorissa on toivomme, koska nuoruus on voimaa ja energiaa. Vetosin paikalla olleisiin nuoriin näinkin: Pitäkää lippunne korkealla ja kulkunne kurssissa. Teillä on oltava päämäärä. Te olette tieteen viestikilvassa seuraavat kapulan kuljettajat. Te jätätte kerran viestin jälkeenne tuleville. Heidän mahdollisuutensa riippuvat teidän osasuorituksestanne. Vaikka etsijän tielle ei lepo lempeä luotu, häntä odottaa palkinto. Etsimisen työssä ja tieteen kisoissa meidän tulee muistaa sekä kiire että harkinta.

Huh heijaa. Olenpa minä ollut sanoissani innostunut ja mahtipontinen. Ilmeisesti Nordia-päivät olivat onnistuneet ja ilta oli ollut henkeä nostattava.

Onnea ja hengenlentoa puolivuosisataista taivaltaan juhlivalle Pohjois-Suomen maantieteelliselle seuralle!

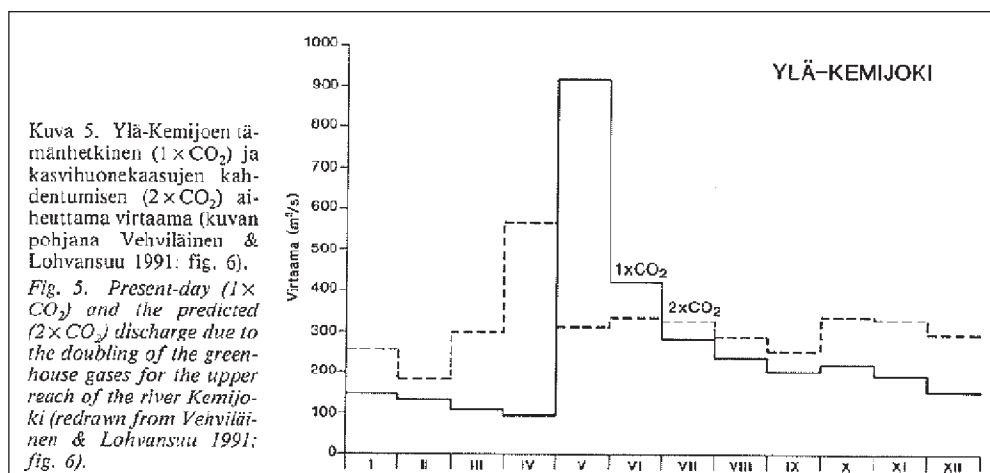
Kasvihuone-Suomi ja malliopas

Leo Koutaniemi, seuran puheenjohtaja 1989–1990

Puheenjohtajavuoteni (1990) haastavin asia oli kolmansien Nordia-päivien järjestäminen. Edellisten tapaan piti keskittyä johonkin teemaan, johon haalittaisiin puhujiksi alansa ykkösnimiä, mielellään ainakin yksi ulkomailta.

Sattuma oli apuna teeman valinnassa. Olin muuatta vuotta aiemmin ollut mukana yleiseurooppalaisessa hankkeessa, jonka tehtävänä oli koota tietoa kasvihuoneilmiön seuraamuksista Euroopassa. Ideaahan voisi soveltaa Suomeen, ja niin myös seuran johtokunnassa päätettiin. Ulkomainen puhuja oli itseoikeutetusti minulle tutuksi tullut hollantilainen professori Eduard A. Koster, joka oli vetänyt koko Eurooppaa koskenutta hanketta. Kotimaisista puhujista ei ollut pulaa: johan jokainen itseään kunnioittava tutkija haluaa olla esillä.

Lokakuussa 1990 järjestetty symposium sai laajaa huomiota, ei vain paikallistasolla vaan laajemminkin. *Suomen Luonto* omisti asialle peräti kahdeksan sivua vuoden 1990 viimeisessä numerossa. Itselläni oli aiheena ”Kasvihuone-Suomen” vesivoima. Tuon ajan tietämyksellä tulevaisuuden näkymät olivat valoisa. Lämpimien talvien vuoksi kevättulvista ei olisi entistä riesaa, mutta muutoin – esimerkkinä oheinen kuva (julkaistu alun perin *Terra* 103: 1, 17) Ylä-Kemijoelta – virtaamat kasvaisivat niin paljon, että vesivoimaa olisi jopa yli kolmannes lisää. Tiedettiin toki jo tuolloin, ettei se lisä ratkaisisi kasvavaa energian tarvetta, mutta vesivoima on ylivoimainen yhdessä suhteessa: se on Suomen tärkein säätöenergian lähde (*Terra* 103:1, 14–17).

Samaan vuoteen sattuu ikimuistettava opas. Matkattiin Sonkajärvelle, bussilasti maantieteellisen seuran nimissä. Määränpäässä piti oleman Ylä-Savon instituutti, jossa työn puolesta piti majaa Reijo Keränen, Oulun yliopiston kasvatti ja kollega. Hän oli vuosi väittelynsä jälkeen (1986) saanut Ylä-Savon aluekehityssäätiön johtajan paikan. Moni oululainen maantieteilijä oli jo tuolloin pestattu töihin Reijon kautta. Siksikin oli halua katsastaa paikka.

Iisalmessa, alun kolmatta kymmentä kilometriä ennen määränpäätä bussiin tuli monelle ennestään tuttu Reijo yhden toisen miehen kanssa. Lyhyen esittelyn jälkeen oli toisen miehen vuoro. Alkoi kertoa Koljonvirran taistelusta, siitä Suomen sodan aikaisesta uroteosta, jossa Sandelsin johtamat joukot päihittivät lähes kymmenkertaisesti vahvemman venäläisen sotajoukon. Puheitta paras: lienenkö koskaan kuullut yhtä antoisaa esitystä!

Soitin tätä kirjoitettaessa Reijo Keräselle. Oli vielä työelämässä eikä tiennyt milloin malttaisi lopettaa. Hyvin muisti tapaamisemme ja yllä kehitun oppaan. Oli ollut silloinen Ylä-Savon talousalueen toiminnanjohtaja, Jouko Pennanen, nykyisin eläkkeellä oleva talousneuvos. Kumpikin meistä muisti jälkeinpäin kuullessa, että meidän joukon kuulema esitys oli ollut kenraaliharjoitus joidenkin isokenkäisten vierailua varten. Ellei peräti ministeritason porukka? Ei siinä kumpiakaan olisi tarvittu – loistava esitys ilman heitäkin!

Quo Vadis Europa?

Hajanaisia ajatuksia Euroopan eteläiseltä laidalta

Heikki Jussila, seuran puheenjohtaja 1993–1996

Tämän pienen mietiskelyn otsikko kuvastaa sitä, mikä minua maantieteilijänä, entisenä tutkijana ja nykyisenä maanviljelijänä ja konsulttina askarruttaa. Tuo kysymys ei kuitenkaan ole mitenkään uusi, sillä ollessani Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran puheenjohtajana 1990-luvun alussa, kysymys Euroopasta ja sen merkityksestä Suomelle ja erityisesti Pohjois-Suomelle oli runsaasti esillä, olihan Suomi tuolloin hakenut EU:n jäsenyyttä ja siitä pidettiin vuonna 1994 kansanäänestys. Tuona aikana maailman talous eli erityisen hyviä aikoja, vaikka Suomessa oli vielä jäljellä 1980-luvun lopun ja 1990-luvun alun laman jälkiä. Joka tapauksessa ilmapiiri oli tuolloin, ellei nyt täysin positiivinen, niin ainakin luottavainen.

Tällä hetkellä varsinkin täällä Euroopan toisella laidalla maailmaa ja myös Eurooppaa katsotaan aivan toisenlaisin silmin. Tämä on erityisen merkittävää uudessa kotimaassani Italiassa, joka on yksi nykyisen Euroopan unionin perustajia. Italia yhdessä Ranskan, silloisen Länsi-Saksan ja Benelux-maiden kanssa perusti Euroopan hiili- ja teräsyhteisön 1950-luvun alussa (sopimus allekirjoitettiin huhtikuussa 1951, 18.4.1951). Se, että yksi EU:n uskollisimmista kannattajista on alkanut (vaikkakin vain populistisella tasolla) puhua, jopa mahdollisuudesta erota EU:sta panee miettimään sitä, miksi näin on käynyt.

Itse, ja en missään nimessä ole ekspertti, pidän tähän syynä sitä, että Eurooppa ei enää ole tavallisen kansalaisen mielestä väline, jolla hänen omaa olemistaan voidaan auttaa ja helpottaa. Kun olen osittain myös mukana tässä järjestelmässä sen ”käyttäjänä”, ollessani myös osa-aikainen maanviljelijä, olen itse huomannut, että monet asiat EU:n laajenemisen seurauksena ovat muuttuneet yhä monimutkaisemmiksi, ja tässä ei auta se, että Italian byrokratia on suomalaisen verrattuna monta kertaa konstikkaampi. Toisaalta ilman niitä pieniäkin tukia, jotka EU antaa, pienen tai keskikokoisen maatilan elämä ei ole lainkaan mahdollinen. No tämä on oma mikroperspektiivini.

Itse olen pyrkinyt oppimaan uutta sekä hyödyntämään niitä oppeja, jota maantieteen opiskelussa olen saanut. Kokonaisuuksien ymmärtäminen on yhä edelleen tärkeää ja alueellinen synteesi on merkittävä asia edelleenkin, vaikka nykyisin niillä tutkimuksen aloilla, joita olen seurannut lähemmin (mm. ympäristötutkimus, maaseudun monimuotoisuuden muutokset ja luonnonvarojen käyttö), on siirrytty enemmän ”ihmisläheiseen” tutkimusotteeseen ja näin ollen alue ei aina ole sama käsitteellisesti kuin se oli 1990-luvulla. Tämä se ei ole paha asia, sillä kehitys kehittyä ja käsitteet muuttuvat.

Jos palaan ajassa taaksepäin, niin 1990-luvun alussa aluepolitiikalla ja siihen liittyvällä tutkimuksella oli kohtuullisen suuri merkitys myös Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran työssä, vaikka suoraan seura ei osallistunutkaan tähän keskusteluun, niin sen yksittäiset jäsenet kyllä olivat ja uskon, että ovat yhä aktiivisia tässä suhteessa. Toivon, että tämä

aktiivisuus myös näkyy siinä miten erityisesti minulle läheisten marginaalisten alueiden kehitystä pystytään tukemaan, ja vaikka nykyisin katselen karttaa ”ylöspäin” ei tämä totuus ole mihinkään muuttunut. Ainoa seikka, joka on toisin on se, että monien mielestä (ainakin täällä) kartan yläosassa – siis pohjoisessa – asiat ovat paremmin kuin etelän ”lämmössä”, josta nykyisin ilmaston hitaan mutta varman lämpenemisen seurauksena saadaan ”nauttia” myös Suomessa.

Eräällä tavalla on mielenkiintoista havaita, että kysymys Euroopan Tiestä on yhä edelleen lähes samanlainen kuin silloin, kun olin PSMS:n puheenjohtajana. Emme silloinkaan osanneet vastata kysymykseen, mihin pitää mennä, mutta silloin ainakin tuntui siltä, että jonkinlainen suunta oli olemassa. Nyt tilanne on monella tavalla toinen ja aina ei juuri osaa sanoa onko Euroopalla tai edes sen osilla suuntaa ollenkaan.

Alueiden eriarvoistuminen ei ole muuttunut juuri minnekään ja nyt myös sellaiset alueet, jotka perinteisesti olivat kärjessä alkavat näyttää merkkejä ”asemien” menetyksestä. Tästä muun muassa Italiassa Lombardian alueen tippuminen tai muun muassa Ranskan teollisuusalueiden ongelmat, joihin voidaan liittää myös Suomessa tapahtuva alueellinen rakennemuutos, josta yksin Oulun alue on selkeä esimerkki. 1990-luvun alussa ei ollut näkyvissäkään se mitä sitten on tapahtunut. Jos silloin aallon harjalla ollessa puhuttiin Oulun-ihmeestä ja sitä ihmettä tultiin myös kauempaa katsomaan, niin nyt ollaan sitten aallon pohjalla, josta pitää uudelleen alkaa ponnistella uusilla keinoilla ylös. Minä kuitenkin toivon, että niin tapahtuu. Pohjoisen ihminen on sitkeä ja tottunut myös vaikeuksiin, vaikka ne välillä näyttivät katoavan.

Näillä hieman ehkä omaperäisilläkin ajatuksilla ja mietteillä haluan kiittää nykyistä puheenjohtajaa siitä, että antoi mahdollisuuden ainakin yrittää pistää elektroniselle paperille jotain hajanaisia ajatuksia nykyisestä Euroopasta mikroperspektiivistä katsottuna sekä toivottaa seuralle toimeliasta seuraavaa 50-vuotistaivalta.

Initiaatoriitti nuorelle maantieteen harrastajalle: PSMS:n luottamustehtävät

Topiantti Äikäs, seuran puheenjohtaja 2004–2005

Pari vuotta siihen meni.

Olin tullut Joensuusta jatko-opiskelijaksi Ouluun vuoden 1995 lopussa ja tutustuminen uuteen työ- ja opiskeluympäristöön kävi nopeasti. Vuonna 1997 kävin jatko-opiskelija-kollegani Jani Vuolteenahon kanssa yliopiston henkilöstökoulutuksen järjestämän ”Toimi toimittajana” -kurssin ja pian huomasimme olevamme PSMS:n julkaisusarjojen, *Nordia Geographical Publications* ja *Nordia Tiedonantoja*, toimittajia. Vuosi oli 1997.

Samana vuonna haalin itselleni myös seuran sihteerin tehtävät ja teimme toimitustyötä kiivaasti Janin kanssa muutaman vuoden ajan. Tuohon aikaan maantieteen laitoksella oli käynnissä useita yhteistyöhankkeita, joiden tiimoilta laadittiin erilaisia kehittämisselvityksiä. Niitä taitoimme *Tiedonantoihin* muutaman julkaisun vuosivauhdilla. Varsinkin Kuusamon matkailumaantiede tuli tutuksi taitto-ohjelman lisäksi.

Näen niin, että tuo 1990-luvun lopun ja 2000-luvun alun toimitustyö vakiinnutti *NGP*-sarjan oululaisten maantieteen väitöskirjojen keskeiseksi foorumiksi. Joustava toimitustapa, tiivis työyhteisö ja nopea toiminta koituivat varmasti monen väitöstään hermoilevan tai muuten vain projektikiireiden parissa painivan kollegan eduksi noina vuosina – aivan kuten tänäänkin.

Muutaman vuoden kuluttua huomasin olevani jälleen mukana PSMS:n ydintoiminnoissa ja pitelin kädessäni seuran pj:n nuijaa. Tuolloin johtokunnassa oli sopivassa suhteessa uusia toimijoita ja kokeneita konkareita. Itse arvelen edustaneeni tässä jaottelussa jonkinlaista keskilinjaa ja lähdin toimintaan ajatuksella, että seuralle tärkeä julkaisutoiminta tulee ainakin pysyä ”hengissä”.

Puheenjohtajakauteni jäi kovin lyhyeksi omien perhe- ja muiden kiireiden takia, mutta tiesin että seura on edelleen hyvissä käsissä ja toiminta oli vakaata. Näin jälkeempäin olen mietiskellyt mitä olisin jäänyt vaille, jos en olisi jo heti jatko-opintojen alussa mennyt mukaan PSMS:n toimintaan.

Voikin siis sanoa, että toiminta PSMS:ssa on eräänlainen initiaatoriitti nuorelle maantieteilijälle. Seuran myötä laitoksen kollegat tulevat tutuiksi myös muuten kuin joskus tylsältä tuntuvan tieteellisen keskustelun kautta.

PSMS:n eri tehtävissä saa myös henkistä pääomaa, jonka mittaaminen ei onnistu sitaatiolistoja tuijottamalla tai mittanauhaa venyttämällä. Kyse on omien sosiaalisten taitojen ja tietojen kerryttämisestä. Siitä voi olla etua akateemisen maailman ulkopuolella – jota on siis myös olemassa.

Kun tutkijan tai yliopisto-opettajan työ vie ihmistä yhä enemmän omiin syvällisiin tieteellisiin maailmoihin, niin PSMS:n kaltainen ”epävirallisen virallinen” tiedeyhteisö nousee tärkeäksi tekijäksi tutkijoiden ja yliopisto-opettajien henkisen hyvinvoinnin kannalta.

Onkin hienoa huomata, että PSMS on edelleen aktiivinen ekskursioiden, tapahtumien ja seminaarien järjestäjä.

Pj-kaudellani pyrittiin uudistamaan hieman luutunutta Nordia Päiviä ja onnistuimmekin kokoamaan muutamia Nordia Foorum -tapahtumia, eräänlaisia keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista Oulun seutua ja Pohjois-Suomea koskevista aiheista. Ehkä aika olisi edelleen otollinen tällaisten kevyempien ajatuspaja-tyyppisten tapahtumien järjestämiseksi. Nordia Foorumien kautta PSMS:lla olisi edelleen mahdollisuus osallistua napakasti ajankohtaiseen keskusteluun ja tuoda esille seuralla, meille maantieteilijöille ja miksei yliopistollekin tärkeitä teemoja.

Toivon 50-vuotiaalle PSMS:lle erityisen hyvää jatkoa myös tuleville vuosille ja näen, että seuralla on edelleen tärkeä tehtävä uusien ammattimaantieteilijäpolvien kasvattamisessa. Maantieteilijän ammatti-identiteetti koostuu monista tekijöistä, joista oululaisen maantieteen horisontissa PSMS:llä on edelleen ratkaisevan tärkeä asema.

Pohjoista maantiedettä – monia kokemuksia rikkaampana

Juha Ridanpää, seuran puheenjohtaja 2006

Minulle Pohjois-Suomen maantieteellinen seura on ollut merkittävä yhdistys usealla eri tavalla. Aluksi seura toimi reittinä, jonka kautta oli helppo tutustua Oulun yliopiston maantieteen laitoksen tutkimustoimintaan, tutustua uusiin ihmisiin, oppia uusia asioita. Erityisesti ekskursion Venäjälle ja Romaniaan olivat upeasti järjestettyjä tapahtumia, jotka tarjosivat unohtumattomia elämyksiä, paljon hienoja muistoja. Oman puheenjohtajakauteni aikana, vuonna 2006, järjestettiin myös upea ekskursion Pohjois-Norjaan, jonne itse en vältettävästi esikoisen syntymän johdosta päässyt mukaan. Puheenjohtajana toimiminen oli tuolloin miellyttävää, sillä ryhmässä oli mukana paljon innokkaita jäseniä, joilla oli runsaasti ideoita ja intoa kehittää seuran toimintaa eteenpäin. Ja sainpa tuona vuonna vietyä läpi oman pitkäaikaisen henkilökohtaisen toiveeni: uudet kannet seuran julkaisuihin.

Seuran julkaisutoiminta onkin ollut vuosien mittaan erittäin tasokasta ja *NGP Yearbook* olikin juuri se foorumi, missä itse julkaisin ensimmäiset englanninkieliset tieteelliset artikkelini. Oliko rima lehdessä sopivan alhaalla? Ei suinkaan. Vuosina 1998 ja 2000 sain pohjoisuutta käsittelevät juttuni vielä hienosti läpi, mutta sen sijaan vuonna 2010 tilanne oli toinen. Tuolloin matkailumaantieteen ympärille kasatun teemanumeron toimittajat Juho Luukkonen ja Pekka Kauppila saivat asialliseen tapaansa minut vakuutetuksi siitä, ettei tieteellinen kompetenssini yksinkertaisesti enää riitä laatimaan käsikirjoitusta, joka täyttäisi *NGP Yearbookin* tiukat laatuvaatimukset. Seuran julkaisuun juttuni ei siis kelvannut, mutta onnekseni *Journal of Tourism and Cultural Change* suostui julkaisemaan kirjallista turismia käsittelevän artikkelini seuraavana vuonna.

On hienoa, että seura on ollut pystyssä näinkin kauan ja henkilökohtaisesti toivon toiminnan jatkuvan tulevinakin vuosina, kansainvälistymisen asettamista paineista huolimatta. Tulevia juhlakirjoja odotellessa...

PSMS vuosina 2011–2012

Kaj Zimmerbauer, seuran puheenjohtaja 2011–2012

Vuodet 2011 ja 2012 olivat enimmäkseen seuran ydintoimintojen pyörittämistä, eli painopiste oli väitöskirjojen ja vuosikirjojen julkaisutoiminnassa. Muutakin aktiviteettia suunniteltiin, mutta kiinnostus esimerkiksi ekskursioihin tuntui olevan vähäistä. Johtokunnassa oli havaittavissa jonkinasteista väsymistä. Pohdittiin seuran olemassaolon tarvetta, koska uusia aktiiveja ei oikein saatu toimintaan mukaan, eikä seuran jäsenmääräkään kasvanut. Totesimme kuitenkin, että toimintaa kannattaa jatkaa, vaikka sitten vähän pienimuotoisempana. Julkaisukanavana PSMS on kuitenkin ollut tärkeä kaiken aikaa, joten seuralle nähtiin olevan selkeästi tarvetta. Osaltaan myös pitkät perinteet velvoittivat jatkamaan.

Positiivista kaudella olivat hyvin onnistuneet *Yearbookit*, mistä kiitokset toimituskunnalle sekä kaikille kirjoittajille. Kirjoittajia *Yearbookeihin* löytyi hämmästyttävän hyvin. Myös ESPON-yhteistyö onnistui hienosti, ja sen tuloksena syntyi tasokas julkaisu. Oli ehkä myös hyväkin asia joutua kriittisesti arvioimaan seuran tulevaisuutta ja suuntaa. Nyt kun toiminnan pyörittämiseen on saatu taas uusia aktiivisia henkilöitä, tulevaisuus näyttää varsin hyvältä. Olen varma, että seuralla on oma paikkansa ja roolinsa jatkossakin.

Seura on jäsentensä summa

Kaarina Tervo-Kankare, seuran puheenjohtaja 2013–

Vuonna 2013 seuran puheenjohtajan pestiin voi suhtautua kahdella tapaa. Toisaalta on hienoa johtaa seuraa sen juhluvuonna, mutta toisaalta juhluvuosi tuo mukanaan paljon ylimääräistä työtä, jolle on löydettävä jostain raosta aikaa. Vapaaehtoisuuteen perustuvan seuran toiminta on jatkuvasti uhan alla, mikäli seuran jäsenistöstä ei löydy tarpeeksi aktiivisia toimijoita, jotka ovat valmiita sitoutumaan myös johtokunnan jäseniksi tai olemaan muulla tavoin aktiivisia seuran yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa. Pyyteetöntä työtä vaaditaan monelta, erityisesti tänä vuonna, kun juhluvuoden kunniaksi olemme pyrkineet järjestämään erilaisia tapahtumia. Esimerkiksi Amazing Oulu -suunnistustapahtuman rastivahdeiksi ei riittänyt tarpeeksi seuran jäseniä, mutta yhteistyössä atlaslaisten kanssa osana juhluvuoden tapahtumia toiminut rasti saatiin pidettyä halutulla tavalla. Ainakin itselläni oli hauska päivä räntäsateesta ja muista vastustuksista huolimatta, sillä iloinen yhdessä tekemisen meininki sai unohtamaan nuo kurjahkot ulkoiset puitteet. Suuri kiitos vielä Atlakselle, joka lähti mukaan rastiin toteutukseen...kenties pystytämme taas ensi keväänä yhteisrasti Hollihakaan...?

Juhluvuosi on tuonut mukanaan tarpeen perehtyä seuran historiaan, jotta välttyttäisiin noloilta tilanteilta esimerkiksi juhlakirjan teksteissä ja mahdollisissa juhlapuheissa. Olenkin viettänyt viikonloppuisin ja iltaisin tovin jos toisenkin yliopistolla etsiskellen varhaisimpia tietoja seuran toiminnasta ja jäljittäessäni tietoja esimerkiksi seuran puheenjohtajistosta ja johtokunnan muista jäsenistä. Lopputulos on ollut kohtalainen, mutta esimerkiksi entisten puheenjohtajien haastaminen ”kirjoitustehtävään” tapahtui turhan myöhään, puheenjohtajien nimien lisäksi kun piti selvittää heidän yhteystietojaan. No, tuon selvityksen aikana tuli liittyä viimein LinkedIn-verkostoon, joten aivan turhaa työtä ei salapoliisityöni kenties ollut. Suurin osa tavoittamistani puheenjohtajista vastasi haasteeseen ja vieläpä toimitti juttunsa varsin nopeasti, parhaimmillaan parissa päivässä.

Lukiessani seuran jäsenlehden, *Lompolon* ihkaensimmäistä numeroa vuodelta 1979 havahtui siihen, että seuran johtokunnan pohdiskelut seuran olemassaolon tarkoituksesta (ja alasajostakin on puhuttu) eivät olekaan uusi asia seuran historiassa. Puheenjohtaja Uno Varjon alkukirjoitus jäsenlehdessä on otsikoitu ”Ollako voi ei olla?”, ja kirjoituksessaan hän kertoo tieteellisten seurojen toiminnan kyseenalaistamisesta, siitä miten seuran järjestämiin tilaisuuksiin on ollut vaikea saada osallistujia (edes opiskelijoita!), ja miten seuran päätehtäväksi on jäänyt julkaisutoiminta, jonka voisivat itse asiassa hoitaa aivan yhtä hyvin tieteelliset keskustoimistot tai kirjakustantajat. Samanlaista keskustelua on käyty nähtävästi usein seuran johtokunnan kokouksissa, kun kevät- ja syyskokouksen osallistujalistalta on viime vuosina löytynyt vain johtokunnan aktiivien, esitelmänpitäjän ja hyvässä tapauksessa muutaman jäsenen nimet. Suunniteltuja ekskursioita on jouduttu perumaan osallistujamäärän vähäisyyden vuoksi, vuosikirjan kirjoittajat ovat olleet kovan työn takana ja niin edelleen. Vaikka väitöskirjan julkaisupyynnöitä tuleekin edelleen tasaiseen

tahtiin, ei seuran toiminta selvästikään kiinnosta monia. Mutta mikä neuvoksi? Miten saada ihmiset mukaan toimintaan taas?

Puheenjohtajana toimiessani olen tullut siihen lopputulokseen, että säilyttääksemme seuran elinvoimaisena meidän on keksittävä uusia toimintatapoja ja -malleja, ja tulkittava tarvittaessa seuran sääntöjä sopivan joustavasti vastataksemme haasteisiin. Juhlavuonna olemme pyrkineet olemaan hiukan aktiivisemmin esillä myös muualla kuin julkaisumaa-ilmassa ja tieteellisissä yhteyksissä, yhtenä taustamotiivinamme jo kertaalleen kadonneiden ja ihkausien jäsenten metsästys. Seura ei voi toimia yhdysiteenä maantieteilijöiden välillä, elleivät maantieteilijät ole mukana seuran toiminnassa ja vastaanottamassa seuran jäsenkirjeitä, Internet-sivujen ohella tärkeintä viestintämuotoamme. Perinteitämme maantieteellisenä seurana emme tietenkään voi unohtaa, ja maanTIEETEEN lippu pysyköön salossa tulevaisuudessakin. Voimme kuitenkin antaa muiden läheisten tieteidien edustajillekin puheenvuoron, kuten tehtiin vuoden 2012 *Yearbookissa* – kahta poikkeusta lukuun ottamatta kaikki kirjoittajat olivat muita kuin maantieteilijöitä koulutukseltaan. Erilaisesta koulutustaustasta huolimatta oli helppoa nähdä, että tutkijat eri koulukunnista viipyvät hyvin samantyyppisten tutkimusongelmien äärellä ja meillä maantieteilijöillä voi olla kosolti annettavaa myös muiden tieteenalojen tutkimuksiin.

Puheenjohtajan ominaisuudessa haluan vielä antaa tunnustusta niille kaikille muille johtokunnassa toimiville, jotka aktiivisesti kantavat kortensa kekoon seuran puolesta. Johtokunta on joukko ihmisiä, joilla kullakin on omat tehtävänsä, kaikki yhtä tärkeitä. Esimerkiksi seuran sihteeri on usein se, joka pitää seuran rattaat pyörimässä, notaari huolehtii jäsenistä, ja taloudenhoitajalla on vastuullinen tehtävä palauttaa johtokunnan muut jäsenet maan tasalle, kun ideointi toimintavuoden tapahtumista alkaa saada vaarallisen arvokkaita mittasuhteita. Toivottavasti johtokuntiin löytyy jatkossakin ihmisiä, jotka haluavat tehdä töitä seuran tulevaisuuden eteen. Toivotan Pohjois-Suomen maantieteelliselle seuralle pitkä ikää ja terveyttä.

Seuramuistoja 1980-luvulta

Toivo Muilu

Toimin Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran johtokunnassa ja muissa tehtävissä vuosina 1985–1998. Tehtävistä mieleenpainuvien oli toimiminen sihteerinä vuosina 1985–1987. Sen lisäksi olin pari vuotta varapuheenjohtajana, vuoden verran *Nordia Tiedonantaja* -sarjan ja tuolloisen jäsenlehti *Lompolon* toimittajana sekä pariin otteeseen tilintarkastajana. Kerron tässä kirjoituksessa valikoiduin muistikuvini, millainen PSMS oli opiskelijan ja assistentin näkökulmasta noin kolme vuosikymmentä sitten.

Maalta mantsalle ja seuraihmiseksi

Tulin Nivalasta Ouluun opiskelemaan maantiedettä syksyllä 1979. Tuolloin Oulun yliopiston maantieteen laitos sijaitsi Kalevan toimitalossa Lintulammentiellä, josta se muutti seuraavana kesänä nykyisiin toimitiloihinsa Linnanmaalle. Edustan siis viimeistä ”Kalevasa” opintonsa aloittanutta opiskelijapolvea. Maantieteen laitoksen historiaa ja muuttoa on kuvattu usean kirjoittajan toimesta laitoksen 50-vuotisjuhlajulkaisussa (Rusanen 2009).

PSMS tuli tutuksi jo opiskeluaikana. Maantieteen opiskelijajärjestö Atlasta ei vielä tuolloin ollut perustettu eikä biologien Syntaksis oikein houkuttellut, joten opiskelijat olivat aika aktiivisesti mukana seuran järjestämissä riennoissa. Seuraan liittyminen oli opiskelijoille lähes itsestään selvää ja se koettiin oikeastaan osaksi laitoksen toimintaa.

Vanhin hyllyssäni säilynyt jäsenlehti *Lompolon* numero on 1/1980, siis ensimmäiseltä opiskeluvuodeltani. Tuolloin PSMS järjesti lukuvuosien aikana lähes joka kuukausi esitelmäkokouksen. *Lompolossa* 1/1980 julkaisun vuoden 1979 toimintakertomuksen mukaan vuoden aikana järjestettiin seitsemän kuukausikokousta ja niiden esitelmöitsijöistä neljä oli ulkomaisia tutkijavieraita. Seuran ja laitoksen profiili oli muutenkin yllättävän kansainvälinen. Syksyllä Oulussa vieraili Uumajan yliopiston maantieteen laitoksen henkilökuntaa. Samoin vuonna 1979 Oulun maantieteen laitoksella järjestettiin yhteispohjoismainen seminaari, joka liittyi Skandinavian maantieteen oppikirjan valmisteluun (*Lompolo* 1980:1, 46–47). Kirja ilmestyiikin monien vaiheiden jälkeen 1980-luvulla (Varjo & Tietze 1987).

Kuukausikokousten (ja niiden jatkojen) myötä opiskelijat kohtasivat henkilökuntaa myös vapaammissa merkeissä, opetustilanteiden ulkopuolella. PSMS järjesti aktiivisesti kotimaisia ekskursioita ja muita retkiä muun muassa maantieteen päiville. Matkoille osallistui sekä laitoksen henkilökuntaa että opiskelijoita: seura oli siis tärkeä kontaktipinta, joka rakensi eri vaiheissa olevien ja tulevien maantieteilijöiden yhteisöllisyyttä. Seuran merkitystä opiskelijoille kuvaa hyvin se, että Atlas perustettiin PSMS:n rekisteröimättö-

mäksi opiskelija-alajaostoksi vuonna 1985, josta se erkani omaksi ry:ksen vasta vuonna 2008 (Atlas – maantieteen opiskelijat Oulussa).

Jokaiselle yhdistyksissä ja yhteisöissä toimineelle lienee tuttua, että aktiivisten toimijoiden löytäminen esimerkiksi hallituksen jäseniksi on usein työlästä. Koetut keinot kiristys, lahjonta ja uhkaus eivät oikein toimi vapaaehtoistoiminnan rekrytoinneissa, kun ei ole millä kiristää tai uhata eikä varsinkaan lahjoa! No, toki onneksi aina seuraankin on löytynyt ahkeria henkilöitä, jotka ovat valmiita näkemään vaivaa yhteisen asian eteen.

Oma ”pääsyni” PSMS:n sihteeriksi edusti aikansa tehokasta toimintamallia. Kuten yleensä yhdistyksissä, seuran syyskokouksessa valittiin johtokunta enkä ollut aiemmin tullut kiinnittäneeksi valintoihin sen kummempaa huomiota. En muista, miksi en ollut mukana vuoden 1985 syyskokouksessa, mutta sen jälkeisen tilanteen muistan sitäkin paremmin. Oli illansuu, mutta olin vielä värkkäilemässä jotain työhuoneessani laitoksella, kun sain ovenraosta ilmoituksen: ”Onneksi olkoon, sinut on valittu seuran sihteeriksi!” En tiennyt olleeni ”ehdolla” eikä tuleva tehtävä oikein innostanut, mutta sihteerikaudesta muodostui antoisa ja mieleenpainuva.

Muutoksen vuosi 1987

PSMS vietti perustamisensa 20-vuotisjuhlan 26.10.1984 (oikeastaan kyse oli 21-vuotisjuhlasta, sillä seura perustettiin 25.10.1963). Seuran tuolloinen sihteeri Hannu Kemiläinen piti juhlassa puheen, jossa hän kertasi seuran perustamista ja toimintaa. Puheen viimeinen virke kuvaa osaltaan PSMS:n ja maantieteen laitoksen läheistä suhdetta: ”Seuran ansiokkaana puheenjohtajana on yhtä kautta lukuun ottamatta toiminut professori Uno Varjo, joka on vuosien kuluessa luotsannut seuran nykyiseen arvostettuun ja toimeliaaseen muotoonsa” (Kemiläinen 1985: 34).

Professori Uno Varjo oli sekä Oulun yliopiston maantieteen laitoksen että PSMS:n legendaarinen perustaja, jolle seura oli käytännössä osa laitosta. Voisi sanoa, että minulle seuran uutena sihteerinä ja nuorena assistenttina ei ollut aina kovin selvää, mihin seura päättyi ja mistä laitos alkoi. Silloinen työhuoneeni (MN311) oli Varjon huonetta vastapäätä ja loppuun saakka hyvin aktiivisena tutkijana ja laitoksen johtajana hänellä oli usein asiaa ja toimeksiantoja. Varjo oli värikäs persoona, josta riittää paljon tarinoita (esim. Hult 2009; Heikkinen 2009). Vuonna 1994 julkaistussa Oulun yliopiston kaskukirjassa kerrotaan useita Uno Varjoon liittyviä sattumuksia ja koko teoksen nimi on kuvaavasti ”Helteiset hetket, varjoisat vuodet” (Haipus & Kivelä 1994).

Sihteerikauteni osui dramaattiseen vaiheeseen, sillä laitoksen johtajana ja PSMS:n puheenjohtajana alusta saakka toiminut professori Varjo kuoli 19.2.1987, ehtimättä eläköityä. Puheenjohtajana jatkoi apulaisprofessori Eino Siuruainen, joka valittiin samana vuonna kansanedustajaksi ja myöhemmin Oulun läänin viimeiseksi maaherraksi. Siuruainen kuvasi muistokirjoituksessaan *Lompolossa* Varjoa muun muassa seuraavasti: ”Varjo oli vanhan-

ajan professori, jolla oli karismaa ja joka jää muistoihin ei ainoastaan Oulun yliopiston maantieteen laitoksen perustajana, kehittäjänä, tutkijana ja opettajana, vaan humanina ihmisenä ja pohjoisen ystävänä, jolla oli vanhan professorin määrätietoiset otteet, mutta nuorimpaan opiskelijaan ulottuva ystävällisyys ja innostava tieteeseen vetävä elämänsenne” (Siuruainen 1987: 3).

Sihteerin arkipäivää

Sihteerikaudelleni osui myös toinen merkittävä murrosvaihe eli PC-tietokoneiden tulo laitokselle. Tehtävässä aloittaessani pöytäkirjat ja muut dokumentit kirjoitettiin kirjoituskoneella ja viestit lähetettiin kirjeitse tai faksilla. Oli kova juttu, kun osin seuran sihteeriyden ansiosta sain yhden uusista Brother-sähkökirjoituskoneista: siinä oli jopa korjausnauha! Ensimmäiset PC:t hankittiin laitokselle keväällä 1986 ja paperihommien teko helpottui suuresti TEKO-tekstinkäsittelyohjelman myötä.

Yllä jo mainittiin, että PSMS järjesti lähes joka kuukausi esitelmäkokouksen. Ne pidettiin yleensä iltapäivisin tai töiden loputtua ja osallistujia oli jopa useita kymmeniä, opiskelijoita, henkilökuntaa ja usein myös ulkopuolisia. Sihteerin tehtäviin kuuluivat luonnollisesti kokousjärjestelyt ja yhteydenpito esitelmäsihteerijöihin. Tässä tehtävässä sai hyvän kuvan alan kehityksestä ja oppi monia sittemmin arvokkaita järjestelytaitoja. Kuten varmaan nykyäänkin, sihteeri oli tärkeä yleismies ja juoksupoika monien asioiden hoitamisessa. Nettiä ja sähköpostia ei vielä tunnettu, joten monet nykyisin hetkessä hoidetut hommat vaativat paljon käsityötä, soittamista, kirjeitä ja fakseja.

Oulun yliopiston maantieteen laitoksen yhteydenpito Uumajan yliopiston maantieteen laitoksen kanssa lienee alkanut jo 1960-luvulla ja se hiipui vasta 1980-luvun loppupuolella. Parhaimmillaan vastavierailuja järjestettiin vuorovuosin ja vierailujen rungon muodostivat tieteelliset seminaarit, joissa oli puhujia molemmista laitoksista. Toimintaa tuki Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto, josta haettiin (ja yleensä saatiin) apuraha vierailujen järjestämiseksi. Suomen Akatemia rahoitti tuolloin tieteellistä julkaisutoimintaa hakemusten perusteella ja sen turvin julkaistiin PSMS:n *Nordia*-sarjaa. Seuran nimissä lähetettiin monia muitakin rahoitushakemuksia ja hakemusten laatiminen työllisti aika lailla sihteeriä ja taloudenhoitajaa. Sähköisiä hakujärjestelmiä ei vielä ollut.

Lopuksi

Olen seurannut seuran toimintaa sivusta viimeiset vuosikymmenet, mutta entisajan aktiivina on ilo onnitella kunnioitettavaan 50 vuoden ikään ehtinyttä pohjoisen maantieteen puolestapuhujaa. Ennen PSMS oli oikeastaan osa laitosta ja näin jälkikäteen voi havaita, että lievä eriytymiskehitys alkoi juuri omana sihteerikautenani professori Varjon poismenon

jälkeen. Yhteys on kuitenkin säilynyt: toimihenkilöt valitaan edelleen valtaosin maantieteen laitoksen piiristä ja *Nordia*-sarja muutettiin taannoin seuran ja laitoksen yhteisjulkaisuksi, jossa julkaistaan valtaosa laitoksen väitöskirjoista.

Moni asia on muuttunut PSMS:n toiminnassa kolmen vuosikymmenen aikana. Kasari-muistot ovat nostalgisia, mutta toivotan seuran nykyisille ja tuleville vetäjille lievää etunojaa arkipäivän toiminnassa ja seuraavien vuosien suunnittelussa!

Kirjallisuus

Atlas – maantieteen opiskelijat Oulussa. <www.atlas-ry.fi/index.php/fi/kilta> 29.8.2013.

Haipus, M & K. Kivelä (1994). *Helteiset hetket, varjoiset vuodet - Oulun yliopiston kaskuja*. Oulun yliopisto, monistus- ja kuvakeskus. 154 s.

Heikkinen, O. (2009). Laitoselämää kahdella vuosituhannella. Teoksessa Rusanen, J. (toim.): Viisi vuosikymmentä oululaista maantiedettä, 21–28. *Nordia Tiedonantoja* 1/2009.

Hult, J. (2009). Vääntöjä ja kääntöjä. Teoksessa Rusanen, J. (toim.): Viisi vuosikymmentä oululaista maantiedettä, 5-9. *Nordia Tiedonantoja* 1/2009.

Kemiläinen, H. (1985). Pohjois-Suomen maantieteellinen seura 20 v. – puhe Nordia-päivien iltajuhlissa 26.10.1984 ravintola Tervaporvarissa. *Lompolo, Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran jäsenlehti* 1985:1, 33-34.

Lompolo, Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran jäsenlehti 1980:1. 48 s.

Rusanen, J. (2009; toim.). Viisi vuosikymmentä oululaista maantiedettä. 150 s. *Nordia Tiedonantoja* 1/2009.

Siuruainen, E. (1987). In memoriam: Uuno Varjo 7.3.1921-19.2.1987. *Lompolo, Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran jäsenlehti* 1987:1, 1-3.

Varjo, U. & W. Tietze (1987; toim.). *Norden: man and environment*. 535 s. Geographical Society of Northern Finland and the Department of Geography, University of Oulu. Berlin, Gebrüder Borntraeger.

Valokuvamuistoja PSMS:n 2000-luvun ekskursioilta

Tanja Löytynoja

Ekskursioiden järjestäminen maantieteellisesti mielenkiintoisiin kohteisiin on kuulunut perinteisesti Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran toimintaan. Viimeisimmät ekskursiot, joiden tunnelmia seuraavat valokuvat välittävät, ovat suuntautuneet Karjalan tasavaltaan (2001), Romaniaan (2003), Pohjois-Norjaan (2006) ja Kostamukseen (2010). Näillä matkoilla seuran jäsenet ovat perehtyneet kohdemaan luontoon ja kulttuuriin, historiaan ja nykypäivään. Nähtävyyksien lisäksi ohjelmaan on usein sisältynyt tutustuminen paikalliseen yliopistoon.

Karjala 29.8.–1.9.2001

Ekskursiolaiset tutustumassa Kinnermäen kylään. Karjalan tasavallan Prääsän piirin Vieljärven seudulla sijaitseva kylä on kulttuurihistoriallisesti arvokas ja sitä on elvytetty suomalais-venäläisen yhteistyön ja useiden projektien avulla. Kylän tsasouna on 1700-luvulta, vanhimmat asuinrakennukset 1800-luvulta. (Lisätietoja elvytystyöstä: Kinnermäen ystävät ry, www.kinnermaki.fi) (kuva Tanja Löytynoja)

Romania 1.–8.9.2003

Romanian maaseudulla hevoskärryt olivat vielä vuonna 2003 yleinen kulkupeli. (kuva Tanja Löytynoja)

Paikan markkinointia Transilvaniassa, kreivi Draculan linnana mainostetun Branin linnan edustalla. Ei kuitenkaan tiedetä, asuiko Draculan esikuvana tunnetuksi tullut Valakian ruhtinas Vlad Tepes iainkaan tässä linnassa. (kuva Tanja Löytynoja)

Norja 15.–20.9.2006

Tromssan yliopistolla. Tiedottamisesta vastaava Karen Marie Christensen esittelemässä yliopistokampuksen pienoismallia ekskursiolaisille. (kuva Tanja Löytynoja)

Euroopan pohjoisella äärilaidalla: Nordkapin kalliojyrkäne. Läheinen niemenkärki ulottuu kuitenkin hieman pohjoisemmaksi. (kuva Tanja Löytynoja)

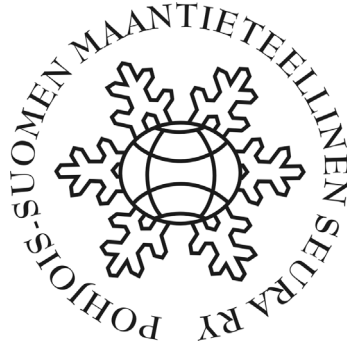
Kostamus 13.–14.3.2010

Maantieteilijät Kostamuksessa ostoskierroksella. (kuva Kaj Zimmerbauer)

Kostamuksen kaupallista keskustaa. Etualalla lounasravintola. (kuva Tanja Löytynoja)

Lähde mukaan PSMS:n päiväretkelle Tornio-Haaparannan Rajalla-alueelle!

Lauantaina 16.11.2013

Alustava ohjelma (ajat Suomen aikaa):

8.00 Lähtö

n. 10.00 Tornio-Haaparanta -yhteistyö ja sen näkyminen kaupunkitilassa. Aineen taide-museon auditorio. Kahvitarjoilu. Sään salliessa lyhyt kävelykierros Rajalla-alueella.

n. 12.00 Vapaata aikaa esimerkiksi Rajalla-alueella shoppailuhun, museo-vierailuun tai alueeseen tutustumiseen. www.haparandatornio.com/fi tai www.tornio.fi

n. 16.00 lähtö takaisin, Haaparanta-Oulu. Saapuminen noin 18.00.

Tarkempaa tietoa ilmoittautumisista, hinnoista ja ohjelmasta annetaan syyskuun lopussa.

Seuran jäsenille retki jäsenhintaan. Ilmoittautuminen alkaa lokakuussa. Seuraa seuran jäsenkirjettä, Internet-sivuja tai Facebook-ryhmän tiedotuksia.

Tervetuloa mukaan!

Retkivastaavana Vilhelmiina Vainikka
vilhelmiina.vainikka@oulu.fi

Pohjoisen maantieteen julkaisija

Ossi Kotavaara ja Joni Vainikka

Tieteellisen seuran alaansa edistävä sekä alan toimijoita verkottava vaikutus kytkeytyy selvästi uskottavaan julkaisuutoimintaan. Julkaisuutoiminta muodostaa nykyään kulmakiven Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran toiminnalle. Se on seuran suurin kustannuserä, mutta muodostaa myös suuren osan seuran tuloista. Näkyvyys viitetietokannoissa, kuten Scopuksessa ja Artossa sekä luokitus Julkaisufoorumissa (1, eli perustaso) ovat äärimmäisen tärkeitä tieteellisen sarjan kustantamisen mielekkyydelle. Julkaisuutoimintamme on runsasta ja korkealuokkaista ottaen huomioon paineen julkaista kansainvälisimmillä foorumeilla ja seuran toiminnan rajoittumisen lähinnä yhdelle maantieteen laitokselle. Tästä kertovat muun muassa seuran julkaisemiin tutkimusartikkeleihin kertyneet viittaukset, joita on yksi keskimäärin kolmea julkaistua tutkimusartikkelia kohti.

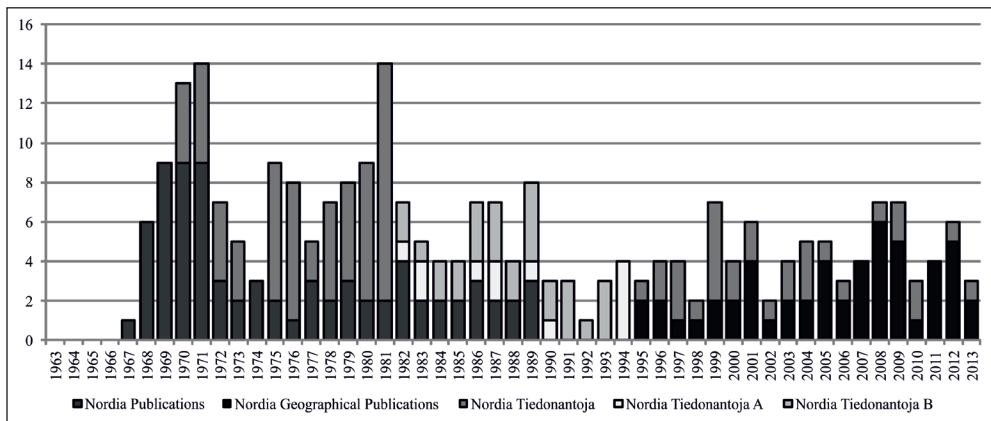
Maantieteen pohjoisia teemoja kokoavia kanavia ei ole monia. Seuran julkaisusarjat on niistä yksi. Väitöskirjojen julkaisussa seura tarjoaa nopean ja joustavan julkaisuprosessin, mistä maantieteen alan väittelijät saavat merkittävän hyödyn väitöskirjatyön viimeistelyssä. Seuran julkaisuutoiminta tapahtuu tiiviissä yhteistyössä Oulun yliopiston maantieteen laitoksen kanssa toimitustyön tapahtuessa pääosin vapaaehtoisvoimin. Julkaisuutoiminta aloitettiin neljä vuotta seuran perustamisesta, vuonna 1967. Tähän juhluvuoden katsaukseen on koottu bibliografia kaikista seuran julkaisuista. Työ täydentää vuodet 1967–1997 kattavaa bibliografiaa, joka julkaistiin vuonna 1997.

Pohjois-Suomen maantieteellinen seura julkaisee kahta julkaisusarjaa: *Nordia Geographical Publications* (NGP) ja *Nordia Tiedonantoja*. Molempien julkaisujen osalta toimitusneuvostona toimii seuran johtokunta. Näistä ensin mainittu on vuosittain ilmestyvä foorumi tieteellisiä puheenvuoroja sisältävälle *Yearbook*-vuosikirjalle sekä maantieteen laitoksella julkaistaville akateemisille jatko- tai muille tutkimuksille. Sarjassa julkaistaan nykyisin lähinnä väitöskirjoja sekä *Nordia Geographical Publications Yearbook* -nimistä tieteellistä aikakaussarjaa, joka koostuu tieteellisistä artikkeleista. *Yearbook* toimii myös PSMS:n jäsenlehtenä. Väitöskirjoja julkaistaan nykyisin keskimäärin neljä vuodessa. *Nordia Geographical Publications* -sarjassa voidaan julkaista myös lisensiaatintutkimuksia, joskaan niitä ei ole viimeiseen kymmeneen vuoteen julkaistu yhtäkään.

Nordia Tiedonantoja keskittyy julkaisemaan tieteellisten periaatteiden mukaan tehtyjä selvityksiä, raportteja ja tilaustutkimuksia, joita tuotetaan maantieteen laitoksen projekteissa tai yhteistyössä laitoksen ja seuran sidosryhmien kanssa. *Tiedonantoja*-sarjassa julkaiseminen edellyttää pääosin ulkopuolista rahoitusta julkaisun kustannusten kattamiseksi.

Nordia Publications (NP) aloitti ensimmäisenä julkaisusarjana ja julkaiseminen päättyi vuonna 1989. Vuonna 1995 sarja perustettiin uudelleen *Nordia Geographical Publications* -nimellä jatkaen vuosikertamerkinnoissä vuonna 1967 alkanutta *Nordia Publications* -perinnettä. Vuonna 1970 aloitettu *Nordia Tiedonantoja* -sarja jakaantui vuonna 1982 A- ja B-sarjoiksi. Sarjan jako A- ja B-osiin lopetettiin vuonna 1994. Vuodesta 1995 *Nordia Tiedonantoja* -sarja jatkoi alkuperäisellä nimellään. Sarjojen julkaisukustannuksista vastaavat yhteisesti PSMS:n ja maantieteen laitos sekä usein myös julkaisuja tuottaneet tahot. Maantieteen laitos julkaisi myös omaa *Oulun yliopiston maantieteen laitoksen julkaisuja* -sarjaansa vuosina 1960–1989. Jotkin julkaisuista rinnakkaisjulkaistiin NP-sarjassa.

Seuran julkaisutoiminta on ollut määrällisesti aktiivisinta NP-sarjassa vuosina 1969–1971 ja vuonna 1981. Sarjan julkaisutoiminnan alkuvuosikymmenenä julkaisukielenä olivat suomen ja englannin lisäksi saksa ja ruotsi. Vuosituhannen vaihteen jälkeen NGP-sarjassa on tapahtui selkeä uudelleen aktivoituminen. Viime vuosina NGP-sarjassa on julkaistu keskimäärin viisi numeroa, joista neljä on ollut väitöskirjoja (kuten myös vuonna 2012). *Tiedonantoja*-sarjan julkaisutuotanto on ollut hyvin aktiivista vuosina 1975–1981.

Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran julkaisujen määrä vuosina 1963–2013.

Julkaisupolitiikassa näkyvyys ja saavutettavuus ovat kustantamisen jatkuvuuden kannalta olennaisia. Pohjois-Suomen maantieteellisellä seuralla on kumppanuus- tai vaihtosopimus 22 suomalaisen ja 36 ulkomaisen yliopiston tai tutkimuslaitoksen kanssa. Lähetämme suomalaisiin vaihtokohteisiin kaiken kustantamamme aineiston. Ulkomaisiin kohteisiin lähetämme lähinnä englanninkieliset julkaisut. Suomalaisiin kohteisiin sisältyvät kaikki maantieteen ja aluetieteen laitokset sekä maantieteen lähitieteisiin panostavat yliopistot, olennaisimmat tutkimuslaitokset sekä tärkeimmät pohjoissuomalaiset alueelliset instituutiot: maakunnan liitot, maakuntakirjastot ja tutkimuslaitokset. Ulkomaisiin kohteisiin kuuluvat tärkeimmät pohjoismaiset yliopistot, suurin osa maantieteen laitoksen eurooppalaisista opiskelijavaihtokohteista sekä joitain tärkeimpiä kirjastoja kuten Harvard College Library ja British Library, tietokantoja kuten Elsevier ja maantieteellisiä seuroja kuten Royal Geographical Society.

Julkaisuvaihdon lisäksi seura myy kustantamiaan julkaisujaan notaarinsa ja helsinkiläisen Tiedekirjan kautta. Julkaisumyynnin avulla seura saa suurimman osan tuloistaan. Seura ottaa kaikista julkaisuistaan kymmenen painoksen myyntierän ja näiden loputtua laittaa julkaisun Internet-sivuilleen ladattavaksi ilmaiseksi. Yleisesti ottaen kaupunkimarkkinoitiin, alueelliseen kehitykseen, rajojen tutkimukseen ja Venäjään liittyvät julkaisut ovat suurimman kiinnostuksen kohteena. Merkittävimmät ostajat ovat erilaiset valtiolliset organisaatiot ja tutkimuslaitokset, maakunnalliset kirjastot, yksityishenkilöt ja ulkomaiset kirjakaupat.

Julkaisutoiminnan tarkoituksena on tehdä tunnetuksi pohjoissuomalaista maantieteellistä tutkimusta ja työtä. Sarjat on koettu pohjoissuomalaisten maantieteilijöiden keskuudessa hyvin tarpeellisiksi ja niiden tulevaisuus näyttää hyvältä. Vuosittaisessa *NGP Yearbookissa* esitellään jatkuvasti uusia tutkimusteemoja ja *Tiedonantojen* asema maantieteen laitoksella tehdyn tutkimuksen julkistamiskanavana on vakaa. Pohjoisen maantieteen foorumin tarpeesta kertovat useiden väitöskirjojen vuosittainen julkaisu, julkaisupyynnöt *Nordia Tiedonantoja* -sarjaan sekä kiinnostavia ja siteerattuja artikkeleita kokoavan *Yearbookin* aktiivinen ote pohjoiseen maantieteeseen.

Julkaisutoimintaa tulee kuitenkin kehittää alituisesti. Selvä parannustarve on lisähuomion saaminen julkaisusarjoillemme niin potentiaalisena julkaisuvälineenä kuin tiedonlähteenä. Ensimmäisen toteutuu lähinnä ylläpitämällä Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran hyvää mainetta kustantajana ja julkaisusarjojen kiinnostavuuden lisäämistä. *Yearbookimme* ei tietenkään voi nykyisessä tieteellisen julkaisemisen tilanteessa kilpailla ISI-kategoriaan kuuluvien julkaisukanavien kanssa. Tämä vaatisi kansainvälisen julkaisutoimikunnan ja huippuluokan arvioitsijoita *Yearbookille*. Tästä huolimatta sekä *Nordia Geographical Publications* että *Nordia Tiedonantoja* ovat varteenotettavia väyliä tieteelliselle julkaisemiselle. Toinen ehdotus on rohkaista kirjoittajia jakamaan artikkeleitaan sähköisinä tutkijoiden välillä mutta erityisesti sosiaalisessa mediassa. Tätä kautta tutkijat itse mutta myös koko julkaisusarja löytää paremmin potentiaalisia lukijoita jäsenistön, kumppaniyliopistojen ja tunnettujen kollegoiden ulkopuolelta.

Vuosikirja siirtyi tänä vuonna osittain avoimen saatavuuden aikaan, kun johtokunta päätti julkaista Internet-sivuillaan *Yearbookin* artikkelit vuoden viiveellä. Uusin *Yearbook* jaetaan tulevaisuudessakin tuoreeltaan vain kirjoittajille, jäsenille ja yhteistyöinstituutiolle. Julkaisujen avoin jakaminen tulee korostumaan koko ajan lisää kilpailtaessa tiedon jaettavuudesta ja saatavuudesta. Samalla kuitenkin on tarpeellista varmistaa rahoitus julkaisutoiminnan takaamiseksi tulevaisuudessakin.

Omien sarjojen ylläpitäminen on mielekästä niin kauan kuin tutkijat ja asiantuntijat näkevät mielekkääksi kirjoittaa kyseisiin sarjoihin ja maantieteestä kiinnostuneet löytävät nämä lähteet. Pohjois-Suomen maantieteellinen seura joutuukin kamppailemaan lukijoiden huomiosta pohjoisten teemojen, alueiden ja tiedonintressien esiin nostajana sekä kansainvälisyyden paineessa mielekkäänä julkaisuforumina korkean tason säilyttämiseksi. Parhaiten tämä onnistuu kustantamalla ja kokoamalla tieteellistä sarjaa omassa julkaisulisessä lokerossaan, jota kukaan muu ei uskottavasti täytä ja kehittymällä samalla avautuvien tiedonlähteiden tarjoajana.

Litteenä tämän julkaisun lopussa olevaa luetteloa seuran julkaisuista ei ole ennen julkaistu näin kattavana. Luettelo sisältää muun muassa *Yearbookeista* myös yksittäisten artikkelien tiedot.

Julkaisuja on saatavilla Helsingissä sijaitsevasta Tiedekirjasta (Kirkkokatu 14) tai niitä voi tilata seuran notaarilta psms.notaari@oulu.fi, puh. 029 4488053

Loppusanat: PSMS ja tulevaisuus

Halusimme koota juhlaulkaisuun eri aikoina seurassa vaikuttaneiden tai sen toimintaa läheltä seuranneiden kirjoituksia omista kokemuksistaan ja tunnelmistaan ”seura-aktiiveina”. Kirjoituksista käy hyvin esiin se, miten Pohjois-Suomen maantieteellinen seuran toiminta on 50 vuoden aikana saanut varsin erilaisia muotoja, ja miten osa toiminnoista on vuosien saatossa lakkautettu kokonaan samalla kun on mietitty uusia malleja seuran ydintoiminnoiksi. Historiaan ovat jääneet muun muassa jäsenlehti *Lompolo*, joka ilmestyi vuodesta 1979 vuoteen 1994 asti, sekä noin joka toinen vuosi järjestetyt Nordia-päivät (ensimmäiset päivät pidettiin 1984), joilla pyrittiin kutsumaan kokoon erityisesti pohjoissuomalaisia tai muuten Pohjois-Suomessa ajankohtaisista asioista kiinnostuneita maantieteilijöitä.

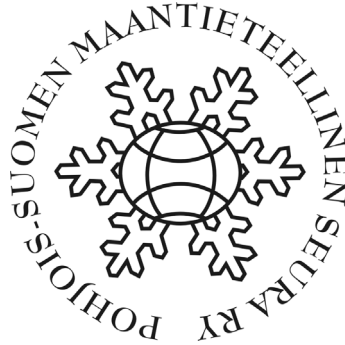
Seuran jäsenmäärä on seuran huippuvuosina ollut useita satoja, mihin osaltaan on kenties vaikuttanut laskentatapa: jäseniksi laskettiin kaikki joskus jäseniksi liittyneet huolimatta siitä, olivatko he enää maksaneet jäsenmaksuaan (Virtanen 1995). Sitten jäsenrekisteristä on ryhdytty karsimaan jäsenmaksunsa maksamatta jättäneitä. Laskentatavasta huolimatta seuran jäsenmäärä on vähentynyt lähes koko 2000-luvun ajan, mikä on kokouspöytäkirjojen perusteella herättänyt huolta seuran kulloisessakin johtokunnassa. Syyskuun alussa 2013 maksaneita jäseniä oli 42, joista kahdeksan oli opiskelijajäseniä. Seuran tulot koostuvat lähes yksinomaan jäsenmaksuista ja pienimuotoisesta julkaisumyynnistä, joten pieni jäsenmäärä tarkoittaa myös pientä budjettia toimintavuotta suunniteltaessa ja joskus jopa tappiollista toimintaa. Jäsenmaksun vastineeksi saa joka vuosi *NGP Yearbookin* kotiin kannettuna, joten ihan tyhjästä ei joudu maksamaan, vaikkei muuhun seuran toimintaan pääsisi osallistumaankaan. Jäsenmaksun voi toki ajatella olevan myös kannatusmaksua, jolla osallistuu seuran toiminnan ja julkaisu-toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen.

Opiskelijajärjestö Atlas on jäänyt juhlateoksessa vähälle huomiolle. Järjestö ehti kulkea pitkän matkan seuran rinnalla sen alajaostona, mutta ylioppilaskunnan avustusperiaatteiden muuttuminen 2000-luvun alussa pakotti Atlaksen lopulta eriytymään omaksi rekisteröidyksi yhdistykseksi vuonna 2008. Ylioppilaskunnan avustusta saadakseen se ei voinut toimia pääseuran alaisuudessa, eikä PSMS:lla ollut varallisuutta kompensoida Atlakselle sen menettämiä avustusrahoja. Atlaksen irtaantumisen myötä seuran opiskelijajäsenten määrä väheni huomattavasti. Yhteistyötä on kuitenkin jatkettu eri tavoin ja atlaslaiset ovat olleet korvaamaton apu monessa seuran järjestämässä tapahtumassa. Eräs haaste on saada seuran toiminta hyödyttämään enemmän myös opiskelijoita ja houkutella heitä siten mukaan toimintaan. Yhtenä ajatuksena on esimerkiksi tiivistelmän tai artikkelin tekeminen *NGP Yearbookiin* oman opinnäytetyön pohjalta, mikä olisi helppo kanava opiskelijalle kartuttaa julkaisuluetteloaan. Toivottavasti maantieteen opiskelijat löytävät enenevässä määrin tiensä PSMS:n jäseniksi ja monipuolistuttamaan toimintaamme.

Olemme useaan otteeseen miettineet seuran tulevaisuutta ja toiminnan luonnetta. Johtokunnan tehtävät eivät normaalina toimintavuotena juurikaan kuormita toimijoita, mutta olisi palkitsevampaa toimia hiukan aktiivisemmän jäsenkunnan eteen, esimerkiksi kokouksiin osallistujia soisi olevan huomattavasti enemmän. Seura järjesti 2000-luvulla jäsenkyselyn, jossa tiedusteltiin seuran kehittämismahdollisuuksia enemmän jäsenistöä aktivoivaan suuntaan. Näin juhluvuonna toivomme samaa, eli jäsenten aktiivisuutta. Haluamme muistutella jäsenistöä seuran nykytoiminnasta ja olla näkyvämmin esillä myös muutoin. Osallistuimme keväällä Amazing Oulu -suunnistustapahtumaan pitämällä omaa rastia suunnistajille, ja rastimme saikin hyvää palautetta osallistujilta. Vuoden päätapahtuma, Päiväseminaari ja Juhlailallinen yhdessä maantieteen laitoksen Alumnipäivien kanssa tarjoaa jäsenistölle mahdollisuuden kokoontua yhteen ja tavata toisiaan kokousten ulkopuolella. Toivomme myös, että 16.11.2013 järjestettävä päiväretki Tornio-Haaparannan alueelle saisi runsaasti osallistujia ja mukaan lähtisi uusiakin jäseniä. Olisi hienoa, jos voisimme myös juhluvuoden tapahtumissa pohtia yhdessä seuran tulevaisuutta ja toiminnan luonnetta. Toivottavasti seuran jäsenistöstä löytyy vielä tulevaisuudessakin aktiivisia jäseniä, jotka haluavat toimia johtokunnassa ja kehittää seuran toimintaa edelleen siten, että seura pääsee viettämään vielä lukuisia syntymäpäiviä.

Jäämme odottelemaan kutsua seuran satavuotisjuhliin.
Vilhelmiina Vainikka ja Kaarina Tervo-Kankare

PS. Tervetuloa syyskokouksemme 28.11.2013 klo 18.00 maantieteen laitoksen kahvihuoneeseen MN210. Voit tulla suunnittelemaan toimintaa, juomaan kahvia ja kuuntelemaan esitelmää tai vaikka vain tarkistamaan puheenjohtaja Heikkisen kirjoituksen faktoja... vieläkö L. Nagelin maalaus roikkuu kahvihuoneen seinällä...?

Pohjois-Suomen maantieteellinen seura ry
Oulun yliopisto
Maantieteen laitos
PL3000
90014 Oulun yliopisto

Kotisivut: <https://wiki oulu.fi/display/psms/Etusivu>

Seuran johtokunta vuonna 2013:

Puheenjohtaja FT Kaarina Tervo-Kankare (kaarina.tervo@oulu.fi)
Varapuheenjohtaja FM Joni Vainikka (joni.vainikka@oulu.fi)
Sihteeri FM Vilhelmiina Vainikka (vilhelmiina.vainikka@oulu.fi)
Taloudenhoitaja FT Eeva-Kaisa Prokkola (eeva-kaisa.prokkola@oulu.fi)
Notaari FM Satu Kivelä (satu.kivela@oulu.fi)
Jäsen, toimittaja FT Ossi Kotavaara (ossi.kotavaara@oulu.fi)
Jäsen, Atlas-edustaja fil.yo. Tiia Possakka (tiia.possakka@student.oulu.fi)
Jäsen FT Regis Rouge-Oikarinen (regis.rouge.oikarinen@kemijarvi.fi)

Toimittaja FM Teijo Klemetilä (tklemettila@gmail.com)

Pohjois-Suomen maantieteellinen seura ry:n säännöt

1. Yhdistyksen nimi on Pohjois-Suomen maantieteellinen seura ry ja sen kotipaikka on Oulun kaupunki. Yhdistyksen virallinen kieli on suomi.
2. Yhdistyksen tarkoituksena on toimia yhdyssiteenä Pohjois-Suomen maantieteilijöiden välillä järjestämällä kokouksia, esitelmätilaisuuksia, retkeilyjä sekä harjoittamalla julkaisutoimintaa. Lisäksi yhdistys voi jakaa apurahoja, ei kuitenkaan jäsenilleen.
3. Yhdistykseen voidaan hyväksyä
 - a. varsinaiseksi jäseneksi henkilö, jonka katsotaan suorittamillaan tutkinnoilla tai muulla tavalla osoittaneen olevansa maantieteilijä,
 - b. kannattajajäseneksi henkilö, oikeuskelpoinen yhteisö tai säätiö, joka kannattaa yhdistyksen pyrkimyksiä ja
 - c. kunniajäseneksi henkilö, joka on erityisesti ansioitunut maantieteen tai sen sovelutusten alalla tai kunnostautunut toimimalla yhdistyksen hyväksi.
4. Varsinaiseksi ja kannattajajäseneksi hyväksytään henkilö tai taho, joka suorittaa vuosittain määrättävän jäsenmaksun. Lisäksi seuran notaarille on tehtävä jäsenilmoitus. Jäsen voi erota yhdistyksestä tekemällä kirjallisen ilmoituksen yhdistyksen hallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai ilmoittamalla eroamisestaan yhdistyksen kokouksen pöytäkirjaan. Yhdistyksen kokous voi päätöksellään erottaa jäsenen, joka on jättänyt täyttämättä ne velvoitukset, joihin hän on yhdistykseen liittyessä sitoutunut, tai jos hän on menettelyllään tuntuvasti vaikeuttanut sen toimintaa tai käyttäytynyt arvottomalla ja yhdistyksen jäsenelle sopimattomalla tavalla.
5. Yhdistyksen varsinaisen ja kannattajajäsenen on suoritettava vuotuinen jäsenmaksu, jonka suuruuden vuosikokous määrää. Kunniajäsen ei suorita jäsenmaksua. Hallitus katsoo päätöksellään jäsenen erotetuksi yhdistyksestä, jos hän on ilman hyväksyttävää syytä jättänyt jäsenmaksunsa suorittamatta eikä sitä pyydettyä suorita.
6. Yhdistyksen hallituksena on johtokunta, joka huolehtii yhdistyksen omaisuuden hoidosta ja yhdistyksen tekemien päätösten toimeenpanosta, valmistelee tärkeimmät kokouksissa esiteltävät asiat, valvoo ja hoitaa yhdistyksen asettamien toimikuntien ja toimihenkilöiden toimintaa ja hoitaa yhdistyksen muut asiat. Johtokunnan muodostavat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri, taloudenhoitaja, notaari ja kolme jäsentä. Kaikki jäsenet valitaan syyskokouksessa yhdistyksen mikäli mahdollista varsinaisista jäsenistä kalenterivuodeksi kerrallaan. Johtokunta on päätösvaltainen, jos läsnä ovat joko puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja kolme jäsentä.

7. Yhdistyksen nimen kirjoittaa puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä tai jompikumpi yhdessä sihteerin tai taloudenhoitajan kanssa.
8. Yhdistyksen tili- ja toimintavuosi on kalenterivuosi. Tilinpäätös ja vuosikertomus on oltava valmiina ennen helmikuun loppua. Yhdistyksen toiminnan, taloudenhoidon ja tilit tarkastavat syyskokouksen valitsevat kaksi toiminnantarkastajaa tai varatoiminnantarkastajat. Toiminnantarkastuskertomus on annettava johtokunnalle maaliskuun loppuun mennessä.
9. Yhdistyksen kokoukset kutsuu koolle johtokunta. Kokouskutsu toimitetaan kullekin jäsenelle erikseen kirjeitse tai sähköpostitse.
10. Yhdistyksen kevätkokous pidetään maaliskuussa ja siinä
 - a. käsitellään yhdistyksen vuosikertomus, tilit ja toiminnantarkastajien kertomus
 - b. vahvistetaan tilinpäätös ja päätetään edelliselle johtokunnalle myönnettävästä vastuuvapaudesta.

Yhdistyksen syyskokous pidetään loka-marraskuussa ja siinä

 - a. valitaan puheenjohtaja ja johtokunnan muut jäsenet
 - b. valitaan muut yhdistyksen toimihenkilöt
 - c. valitaan kaksi toiminnantarkastajaa ja kaksi varatoiminnantarkastajaa
 - d. päätetään varsinaisen ja kannattajajäsenen jäsenmaksun suuruus
 - e. hyväksytään seuraavan toimintavuoden talousarvio
11. Kun yhdistys haluaa osoittaa erityistä kunnioitusta jollekin henkilölle, joka on huomattavan ansioitunut yhdistyksen toimintaan kuuluvalla alalla ja jonka yhdistys kokouksessaan on aiemmin kutsunut kunniajäsenekseen, yhdistyksen kokous voi kutsua hänet kunniapuheenjohtajakseen. Kunniapuheenjohtajia voi olla vain yksi kerrallaan. Kunniapuheenjohtajaksi kutsumisen ehtona on vähintään viiden yhdistyksen varsinaisen jäsenen kirjallinen ehdotus, johtokunnan puoltava lausunto sekä yhdistyksen kokouksessaan tekemä päätös, jonka hyväksymistä on kannattanut vähintään neljäviidesosaa äänivaltaisista kokousedustajista.
12. Yhdistyksen kokouksissa ovat äänivaltaisia kunniapuheenjohtaja, kunniajäsenet sekä varsinaiset jäsenet.
13. Näiden sääntöjen muuttamisesta päätettäessä yhdistyksen kokouksessa on muutosehdotuksen tullakseen hyväksytyksi saatava vähintään kolmenjäsenosa annetuista äänistä. Sääntömuutos tulee voimaan sen jälkeen kun pöytäkirja siitä kokouksesta, jossa muutos hyväksyttiin, on tarkastettu ja kun muutos on merkitty yhdistysrekisteriin.

14. Yhdistyksen purkamiseen vaaditaan, että siitä tehdään päätös kahdessa perättäisessä yhdistyksen kokouksessa, joiden välisen ajan tulee olla vähintään kaksi kuukautta ja että vähintään kolmenjäsenosa kokouksen äänivaltaisista osanottajista kummallakin kerralla kannattaa purkamista. Yhdistyksen omaisuus luovutetaan viimeisen kokouksen päätöksellä yhdistyksen tarkoituksena edistävälle rekisteröidylle yhdistykselle, muulle oikeuskelpoiselle yhteisölle tai säätiölle.

15. Muilta osin noudatetaan voimassaolevaa yhdistyslakia.

Vuosi	Puheenjohtaja	Varapuheenjohtaja	Notaari (*= ei tiedossa)
1963-1967	Uuno Varjo	Reijo Helle	*
1968-1973	Uuno Varjo	Igor Svento	*
1974	Juhani Hult /Eino Siuruainen	Matti Seppälä	*
1975-1976	Uuno Varjo	Eino Siuruainen	*
1977	Uuno Varjo	Matti Seppälä / Arvo Naukkarinen	*
1978	Uuno Varjo	Eino Siuruainen	*
1979	Uuno Varjo	Eino Siuruainen	Raisa-Liisa Moilanen
1980	Uuno Varjo	Eino Siuruainen	Reijo Keränen
1981	Uuno Varjo	Eino Siuruainen	Reijo Keränen
1982	Uuno Varjo	Eino Siuruainen	
1983	Uuno Varjo	Eino Siuruainen	Esko Syrjäkari
1984	Uuno Varjo	Eino Siuruainen	Esko Syrjäkari
1985	Uuno Varjo	Eino Siuruainen	
1986	Uuno Varjo	Olavi Heikkinen	Seppo Luoma-aho
1987	Uuno Varjo / Olavi Heikkinen	Eino Siuruainen	Seppo Luoma-aho
1988	Olavi Heikkinen	Seppo Luoma-aho	Seppo Luoma-aho
1989	Leo Koutaniemi	Seppo Luoma-aho	Riku Elo /Hannu Sipola
1990	Leo Koutaniemi	Seppo Luoma-aho	Hannu Sipola / Pekka Iivari
1991	Seppo Luoma-aho	Anssi Paasi	Pekka Iivari
1992	Seppo Luoma-aho	Anssi Paasi	Timo Kurula
1993	Heikki Jussila	Toivo Muilu	Timo Kurula
1994	Heikki Jussila	Toivo Muilu	Päivi Rantahalvari
1995	Heikki Jussila	Toivo Muilu	Päivi Rantahalvari /Jani Vuolteenaho
1996	Heikki Jussila	Pauli-Tapani Karjalainen	Saija Lappalainen
1997	Matti Häkkilä	Petri Raivo	Katariina Ala-Rämi
1998	Petri Raivo	Matti Häkkilä	Katariina Ala-Rämi /Mervi Tervo
1999	Petri Raivo	Matti Häkkilä	Mervi Tervo
2000	Petri Raivo	Matti Häkkilä	Satu Räsänen
2001	Petri Raivo	Mervi Tuovinen	Miia Parviainen
2002	Alfred Colpaert	Mervi Tervo	Miia Parviainen
2003	Alfred Colpaert	Regis Rouge	Anna Maria Honkala
2004	Topi Antti Äikäs	Regis Rouge-Oikarinen	Aila Ryhänen
2005	Topi Antti Äikäs	Jarkko Saarinen	Aila Ryhänen
2006	Juha Ridanpää	Jarkko Saarinen	Miia Parviainen
2007-2008	Satu Räsänen	Topi-Antti Äikäs	Miia Parviainen
2009-2010	Katariina Ala-Rämi	Kaj Zimmerbauer	Joni Vainikka
2011-2012	Kaj Zimmerbauer	Katri Suorsa	Joni Vainikka
2013	Kaarina Tervo-Kankare	Joni Vainikka	Satu Kivelä

Vuosi	Sihteerit¹	Taloudenhoitaja¹
1963-1965	Ilkka Typpö	Annikki Vasari
1966	Igor Svento	Annikki Vasari /Arvo Naukkarinen
1967	Igor Svento	Arvo Naukkarinen
1968	Jouko Alestalo	Arvo Naukkarinen
1969-1970	Matti Häkkilä	Arvo Naukkarinen
1971-1972	Jukka Häikiö	Heikki Pesonen
1973	Jukka Häikiö /Seppo Luoma-aho	Heikki Pesonen
1974	Seppo Luoma-aho	Pentti Åman
1975	Leo Koutaniemi	Esko Nurmesniemi
1976	Leo Koutaniemi	Pentti Åman
1977	Pekka Kaivola	Pentti Åman
1978	Matti Luostarinen	Reijo Moilanen
1979	Matti Luostarinen	Reijo Moilanen /Paavo Talman
1980	Ossi Tuomi	Paavo Talman
1981	Ossi Tuomi	Paavo Talman /Matti Luostarinen
1982	Ossi Tuomi	Matti Luostarinen
1983-1984	Hannu Kemiläinen	Kaisa Jyvälä
1985	Helena Pajunen /Toivo Muilu	Kaisa Jyvälä
1986-1987	Toivo Muilu	Kaisa Jyvälä
1988-1989	Eila Tapio	Kaisa Jyvälä
1990	Margit Mustonen	Kaisa Jyvälä
1991	Margit Mustonen	Kaisa Ala
1992	Margit Mustonen	Pekka Kauppila
1993-1994	Heikki Riikonen	Jyrki Autio
1995-1996	Satu Räisänen	Alfred Colpaert
1997	Tarja Snellman /Topi Antti Äikäs	Alfred Colpaert
1998	Topiantti Äikäs	Alfred Colpaert
1999	Topiantti Äikäs	Harri Antikainen
2000	Mervi Tervo	Harri Antikainen
2001	Mervi Tervo	Mika Anttonen
2002	Marja Anttonen	Mika Anttonen
2003	Marja Anttonen	Jarno Mikkola
2004	Mari Riipinen	Jussi Rämetsä
2005-2006	Mari Riipinen	Tanja Löytynoja
2007-2009	Anne Jurvakainen	Tanja Löytynoja
2010	Anne Jurvakainen	Eeva-Kaisa Prokkola
2011-2012	Vilhelmiina Vainikka /Kaarina Tervo-Kankare	Eeva-Kaisa Prokkola
2013	Vilhelmiina Vainikka	Eeva-Kaisa Prokkola

¹ = ei ole täysin varmaa, ovatko henkilöt olleet sihteerin vai taloudenhoitajan tehtävässä, joidenkin vuosien kohdalla järjestys voi olla päinvastainen

Vuosi	Jäsen (*= ei tiedossa)	Jäsen (*= ei tiedossa)	Jäsen (*= ei tiedossa)
1963	Juhani Hult	Urpo Karjalainen	*
1964-1978	*	*	*
1979	Arvo Naukkarinen	Leo Koutaniemi	Ilkka Piironen
1980	Arvo Naukkarinen	Matti Häkkinen	Ilkka Piironen
1981	Matti Häkkinen	Sisko Kärki	Hannu Kemiläinen
1982	*	*	*
1983	Leo Koutaniemi	Seppo Luoma-aho	Jouni Aitto-oja
1984	Leo Koutaniemi	Reijo Keränen	Pirkko Oilinki
1985	*	*	*
1986	Eino Siuruainen	Reijo Keränen	Kyösti Rajanen
1987	Hannu Kemiläinen	Leo Koutaniemi	Tuomas Pääkkönen
1988	Leo Koutaniemi	Jarmo Rusanen	Päivi Ronkainen
1989	Olavi Heikkinen	Pentti Åman	Minna Hänninen
1990	Olavi Heikkinen	Pentti Åman	Paula Puotiniemi
1991	Olavi Heikkinen	Leo Koutaniemi	Päivi Huttunen
1992	Olavi Heikkinen	Leo Koutaniemi	Jarkko Saarinen
1993	Leo Koutaniemi	Olavi Heikkinen	Jarkko Saarinen
1994	Leo Koutaniemi	Alfred Colpaert	Saara Väisänen
1995	Anssi Paasi	Pauli-Tapani Karjalainen	Saara Väisänen / Catrin Effe
1996	Petri Pellikka	Anssi Paasi	Catrin Effe
1997	Jyrki Autio	Heikki Jussila	Emmi Ylänkö
1998	Jarkko Saarinen	Pekka Kauppila	Heli Nikula
1999	Heidi Ruuska	Satu Räsänen	Heli Nikula
2000	Elina Timonen	Mia Saarimaa	Elina Sepponen
2001	Marja Anttonen	Heidi Ruuska	Matti Pekka Karikko
2002	Anna Maria Honkala	Elina Saine	Matti Pekka Karikko
2003	Katariina Ala-Rämi	Matti Pekka Karikko	Markus Kurkela / Terhi Välisalo / Veikko Virkkunen
2004	Katariina Ala-Rämi	Marja Anttonen	Veikko Virkkunen
2005	Regis Rouge-Oikarinen	Juha Hiltula	Lauri Hooli
2006	Juha Hiltula	Marja Mönkkönen	Petri Juka
2007	Regis Rouge-Oikarinen	Katri Suorsa	Petri Juka
2008	Juho Luukkonen	Regis Rouge-Oikarinen	Petri Juka
2009	Juho Luukkonen	Regis Rouge-Oikarinen	Mari Eskelinen
2010	Juho Luukkonen	Regis Rouge-Oikarinen	Mari Eskelinen
2011	Juho Luukkonen	Regis Rouge-Oikarinen	Jouni Haaraniemi
2012	Juho Luukkonen	Regis Rouge-Oikarinen	Jouni Haaraniemi
2013	Regis Rouge-Oikarinen	Ossi Kotavaara	Tiia Possakka

Vuosi	Toimittaja/toimituskunta ¹	Emäntä	Isäntä
1963-1966	*	Marjatta Kainuharju	Seppo Kinnula
1964-1966	*	*	*
1967-1968	Jouko Alestalo	*	*
1969-1970	Paavo Talman	*	*
1971-1974	Eino Siuruainen	*	*
1975-1976	Timo Säkkinen	*	*
1977	Ritva Tienari, Leo Koutaniemi	*	*
1978	Leo Koutaniemi	*	*
1979	”	Anita Keränen	Reijo Keränen
1980	”	Maarit Vuopala	Hannu Kemiläinen
1981	Leo Koutaniemi, Matti Häkkinen	Pirkko Oilinki	“
1982	Leo Koutaniemi, Seppo Luoma-aho	*	*
1983	Leo Koutaniemi, Reijo Keränen	Pirkko Oilinki	Esko Kemppainen
1984	“	Satu Konola	Hannu Sipola
1985	“	*	*
1986	“	Satu Konola	Tuomas Pääkkönen
1987	Leo Koutaniemi, Kaisa Jyvälä, Hannu Kemiläinen	Jaana Karppinen	“
1988	Leo Koutaniemi, Kaisa Jyvälä, Jarmo Rusanen	“	Timo Hirvelä
1989	Leo Koutaniemi, Jarmo Rusanen, Toivo Muilu, Olavi Heikkinen, Kaisa Jyvälä, Pentti Åman	Kaisa Sotisaari /Virpi Ihonen	Ari Kähkönen
1990	Leo Koutaniemi, Jarmo Rusanen, Ismo Kinnunen	Päivi Huttunen	Harri Mähönen
1991	Ismo Kinnunen, Jarmo Rusanen	Mari Ollila	Mika Paakkonen
1992	“	Catrin Effe	Heikki Takalo-Haikola
1993	“	“	“
1994	Ismo Kinnunen	Tarja Snellman	Petri Auno
1995	Ismo Kinnunen, Heikki Riikonen	Kirsi Kovala	Joona Svala
1996	Heikki Riikonen, Jani Vuolteenaho	Sara Tapala	Timo Koivunen
1997	Jani Vuolteenaho, Topiantti Äikäs	Helka Nykänen	Terho Kohonen
1998	“	Terhi Suvanne	Valo Ruottinen
1999	“	Minna Pekkala	Rami Potinkara
2000	“	Niina Jaako	Matti-Pekka Karikko
2001	Satu Räsänen, Jani Vuolteenaho	Kiti Paasovaara	Markus Kurkela
2002	Kirsi Valta, Topi Antti Äikäs	Reetta Suni	Teppo Kuusela
2003	Kirsi Valta-Hulkkonen, Juha Ridanpää	Inkeri Kallio	Mikko Keskinen
2004	Kirsi Valta-Hulkkonen, Juha Ridanpää	Kerttuli Kohonen	Teemu Jaakkola

2005	Marja Mönkkönen, Elina Sepponen	Anni Karlin	Lauri Hooli
2006	Marja Anttonen, Katri Suorsa, Juha Hiltula	Ulla Palmgren	Sini Mylläri
2007	Katri Suorsa, Marja Anttonen, Matti-Pekka Karikko	Sari Juka	Wilma Toljander
2008	Juho Luukkonen, Johanna Patja, Matti-Pekka Karikko	Juho Isola	Noora Lemmetty
2009	Juho Luukkonen, Marja Anttonen, Teijo Klemetilä, Matti-Pekka Karikko	NA	NA
2010	Juho Luukkonen, Marja Anttonen, Teijo Klemetilä	NA	NA
2011	Juho Luukkonen, Teijo Klemetilä	NA	NA
2012	“	NA	NA
2013	Ossi Kotavaara, Teijo Klemetilä	NA	NA

¹ = tiedot saattavat olla epätäydellisiä, vierailevia toimittajia ei listattu

* = ei tiedossa

” = sama kuin edellisvuonna

^{NA} = Atlaksen irtaantumisen jälkeen ei isäntiä ja emäntiä ole nimetty

Nordia Publications

Vol 1: 1 (1967) Pikkarainen, Hilka: Oulun läänin keskusten järjestelmä. 97 s.

Vol 2: 1 (1968) Varjo, Uuno: Lapin läänin maatalouden alueellisesta erilaistumisesta. 21 s.

Vol 2: 2 (1968) Lavila, T. O.: Über den Zeitpunkt des ersten Schneefalls im Herbst und des letzten im Frühjahr im Nordkalottengebiet 1931-1960. 48 s.

Vol 2: 3 (1968) Hult, Juhani: The areal variation of the arable area of farms as a factor causing the areal differentiation of arable Farming. 14 s.

Vol 2: 4 (1968) Alestalo, Jouko: Om dendrokronologin i geomorfologisk forskning. 5 s.

Vol 2: 5 (1968) Piirainen, T. & Aarre Juopperi: Die Titaneisenerzlagerstätte von Porttivaara und ihre Entstehung. 24 s.

Vol 2: 6 (1968) Kunnas, Leena: Vagnätets historia inom Uleåborgs vägdistrikt. 10 s.

Vol 3: 1 (1969) Vesajoki, Heikki: Tiefenkarte des Sees Pyhäjärvi im Län Oulu. Finland. 6 s.

Vol 3: 2 (1969) Varjo, Uuno: Målsättningarna för forskningen inom Nordkalottområdet. 7 s.

Vol 3: 3 (1969) Naukkarinen, Marja-Leena: Bilbeståndets regionala utveckling i Finland. 18 s.

Vol 3: 4 (1969) Hult, Juhani: A method for surveying land use. 40 s.

Vol 3: 5 (1969) Evers, Wilhelm: Der Beitrag der Geographie zu Landesplanung und Landesentwicklung. 16 s.

Vol 3: 6 (1969) Pesonen, Heikki: Regionindelning som ett taxonomiskt arbete. 11 s.

Vol 3: 7 (1969) Helle, Reijo: World Trade in raisins: a case study of distributant factors. 12 s.

Vol 3: 8 (1969) Naukkarinen, Arvo: Population development in Northern Finland 1950-1965: With particular reference to regional age and sex composition features as explaining migration and natural population changes and as providing a basis for classification by democratic development. 149 s.

Vol 3: 9 (1969) Vilmi, Raili: Oulun teollisuuden sijainti ja rakenne vuonna 1967. 72 s.

Vol 4: 1 (1970) Lavila, T. O.: Die Verteilung des als Schnee gefallenen Niederschlags im Nordkalottengebiet 1931-1960. 36 s.

Vol 4: 2 (1970) Helle, Reijo: Tourism in Lapland: An inventory challenge for planners. 64 s.

Vol 4: 3 (1970) Hult, Juhani: Über die Abhängigkeit zwischen der Frostintensität und den Geländebeziehungen u.a. in Nord-Österbotten (Finnland). 32 s.

Vol 4: 4 (1970) Häkkinen, Matti: Metsäverotuksesta Suomessa sekä veroluokitustulosten käytöstä lähdeaineistona. 32 s.

Vol 4: 5 (1970) Pesonen, Heikki: Om hur man genom abd får ut mer information av data. 11 s.

Vol 4: 6 (1970) Hult, Juhani: About the basis for the planning of farm areas in the Oulu region, Finland. 27 s.

Vol 4: 7 (1970) Ylimannila, Seppo: Oulujoen alajuoksun kehityksestä. 9 s.

Vol 4: 8 (1970) Hult, Juhani: Areal preconditions for farming, and classification of farming areas and farms according to labour requirements, the Oulu region, Finland. 64 s.

Vol 4: 9 (1970) Helle, Reijo: Regional planning as a field of applied geography. 26 s.

Vol 5: 1 (1971) Risku, Ahti: Über die Zweckmäßigkeit der Landwirtschaft als Erwerbszweig und die Überlebenschancen der Landwirtschaftlichen Siedlung in Nordfinland. 52 s.

Vol 5: 2 (1971) Varjo, Uuno: Bericht über "Finnlands Agrarkolonisation in Lappland nach dem zweiten Weltkrieg" von Hans-Peter Soosten. 12 s.

- Vol 5: 3 (1971)** Korhonen, H.: Types of storm microseism spectra at Oulu. 71 s.
- Vol 6: 1 (1972)** Penttinen, Päivi: Secondary schools in Northern Ostrobothnia. 9 s.
- Vol 6: 2 (1972)** Vasari, Y. & H. Hyvärinen & S. Hicks: Climatic changes in arctic areas during the last ten-thousand years. 511 s.
- Vol 6: 3 (1972)** Lavila, T. O.: Die Schneedeckenzeit im nördlichen Kalottengebiet in der Normalperiode 1931-1960. 47 s.
- Vol 7: 1 (1973)** Varjo, Uuno: Gross margin in agriculture and the productivity of arable farming in Finland. 17 s.
- Vol 7: 2 (1973)** Hakala, Juhani: The availability of central-place services and the network of central places in Finland. 28 s.
- Vol 8: 1 (1974)** Varjo, Uuno: Recent changes in the profitability of arable farming Finland. 15 s.
- Vol 8: 2 (1974)** Hugg, R. & M. Isohanni & H. Korhonen & K. Saviaro: A high velocity zone in the Pottivaara layered intrusion. 21 s.
- Vol 8: 3 (1974)** Leimgruber, Walter: Regionale Entwicklungsplanung in der Schweiz: Dezentralisation der Industrie. 14 s.
- Vol 9: 1 (1975)** Hicks, Sheila: New evidence for the presence of prehistoric man in the Kusamo Area. 16 s.
- Vol 9: 2 (1975)** Lavila, T. O.: Die Schneehöhe in Finnland, Norwegen und Schweden, gegliedert nach Regionen und Monaten in der Normalperiode 1931-1960. 70 s.
- Vol 10: 1 (1976)** Varjo, Uuno: Arable farming in Finland: Types and economics. 103 s.
- Vol 11: 1 (1977)** Pesonen, Heikki: Veränderungen von räumlichen Vorstellungen bei Jugendlichen. 49 s.
- Vol 11: 2 (1977)** Aario, Risto & Juntunen, Esko Kalevi & Eino Siuruainen (toim.): Papers from the Joint Symposium Organized by Geographical Society of Northern Finland and the Department of Geography, University of Umeå, 19. - 21. November, 1976. 29 s.
- Vol 11: 3 (1977)** Epstein, Daniel M.: The shifting strategic significance of the Scandinavian Northlands: A geopolitical view. 10 s.
- Vol 12: 1 (1978)** Koutaniemi, Leo (toim.): Rural development in highlands and high-latitude zones. Proceedings of a symposium held by the International Geographical Union's Commission on Rural Development 22. - 28. August, 1977, at the University of Oulu, Oulu, Finland. 321 s.
- Vol 12: 2 (1978)** Varjo, Uuno: Forestry on state-owned lands. 7 s.
- Vol 13: 1 (1979)** Leimgruber, Walter & Leo Koutaniemi (toim.): Oulu - A geographical survey. 129 s.
- Vol 13: 2 (1979)** Siuruainen, Eino: The native Indians in the United States of America - Some development trends and comparisons. 60 s.
- Vol 13: 3 (1979)** Aario, Risto & Lars Forsström: Deglaciation stratigraphy of Koillismaa and North Kainuu, Finland. 11 s.
- Vol 14: 1 (1980)** Varjo, Uuno: On the location of agriculture in Finland. 15 s.
- Vol 14: 2 (1980)** Varjo, Uuno: Crop cultivation in Finland: Recent temporal and regional trends. 47 s.

- Vol 15: 1 (1981)** Koutaniemi, Leo (toim.): Papers presented to Professor Uuno Varjo, head of the Department of Geography, University of Oulu, on the occasion of his sixtieth birthday, 7th March 1981. 100 s.
- Vol 15: 2 (1981)** Webb, John W. & Arvo Naukkarinen & Leszek Kosiński (toim.): Policies of population redistribution. 201 s.
- Vol 16: 1 (1982)** Keskitalo, Jorma: Reserves of peat and ligneous material in the mires of the Siikajoki valley and the Oulujärvi area. 109 s.
- Vol 16: 2 (1982)** Varjo, Uuno & Leo Koutaniemi (toim.): Development on Nordic and mountain settlements. Proceedings of a symposium held by International Geographical Union's Commission on Rural Development, 23-25 April, 1981, at Fresno, California, USA. 69 s.
- Vol 16: 3 (1982)** Häkkinen, Matti: Background factors affecting areal differences in stumpage prices for spruce pulpwood in Finland. 41 s.
- Vol 16: 4 (1982)** Keränen, Reijo: Water level variations of Lake Oulujärvi, Finland. 16 s.
- Vol 17: 1 (1983)** Koutaniemi, Leo (toim.): Northern and mountain villages under the pressure of change. Proceedings of a symposium held 1.-6. June, 1982, in Lapland. 164 s.
- Vol 17: 2 (1983)** Koutaniemi, Leo & Seppo Luoma-aho: The role of Precambrian bedrock and quaternary deposits in determining relief patterns in the Ivalo Basin, Northern Finland. 19 s.
- Vol 18: 1 (1984)** Tuomi, Ossi: The Socio-Spatial integration of the rural population in Northern Finland. 19 s.
- Vol 18: 2 (1984)** Koutaniemi, Leo (toim.): Characteristics of the North. Proceedings of the XIX Conference of Finnish Geographers, held in Oulu 27.-28. October, 1984. 103 s.
- Vol 19: 1 (1985)** Keränen, Reijo: Wave-induced sandy shore formations and process in Lake Oulujärvi, Finland. 58 s.
- Vol 19: 2 (1985)** Aho, Seppo & Tuomo Molander & Mark Rasmussen & Uuno Varjo. 54 s.
Aho, Seppo: Development in the Tornio Valley - A Regional Planning Perspective; Rasmussen, Mark: Finnish Settlement in Rural Thunder Bay, Ontario, Canada; Varjo, Uuno: Development of Finnish Communities in the Vicinity of Thunder Bay, Ontario.
- Vol 20: 1 (1986)** Koutaniemi, Leo (toim.): Characteristics and delimitation of Nordic and mountain areas. Proceedings of a Symposium of the IGU Study Group on Development in Highlands and High-Latitude Zones held in Guelph-Sudbury, Canada 20.-26. July 1985. 142 s.
- Vol 20: 2 (1986)** Koutaniemi, Leo (toim.): Northern Ostrobothnia-Kainuu - A geographical guide. 37 s.
- Vol 20: 3 (1986)** Winkelmoen, Antonius M. & Leo Koutaniemi: Post-glacial history of the Oulankajoki valley, NE Finland, studied by size, shape and density sorting. pp. 183-213
- Vol 21: 1 (1987)** Jyväälä, Kaisa & Leo Koutaniemi (toim.): Farming and rural settlement in highlands and high-latitude zones. Proceedings of a symposium of the IGU Study Group on Development in Highlands and High-Latitude Zones held in Granada, Spain, 25.-30. August, 1986. pp. 1-117.
- Vol 21: 2 (1987)** Florek, Waclaw & Kielo Koutaniemi & Leo Koutaniemi: Past and present of river Oulujoki and adjoining areas. pp. 119-132. Richard A. Gould: The ethnoarchaeology of abandonment in a Northern Finnish farming community. pp. 133-152.

- Vol 22: 1 (1988)** Jyväskylä, Kaisa & Leo Koutaniemi (toim.): Environment and human life in Nordic countries. Proceedings of a Symposium of the IGU Study Group on Development in Highlands and High-Latitude Zones held in Oulu and Lapland, 1.-6. June. pp. 1-77
- Vol 22: 2 (1988)** Häkkinen, Matti: Agriculture and forestry in rural development of Kainuu, Finland. pp. 79-92.
- Vol 23: 1 (1989)** Karjalainen, Elli: Migration and regional development in the rural communes of Kainuu, Finland in 1980-85. pp. 1-89.
- Vol 23: 2 (1989)** Forsström, Lars: The Fennoscandia ice sheet in the last half a million years (Part I). Olavi Heikkinen & Virpi Knuutinen: Stratigraphical studies on sediments of Lake Järvenjärvi in the Kutujoki watercourse, Northern Finland (Part II). pp. 91-117.
- Vol 23: 3 (1989)** Rusanen, Jarmo: Role of the local people in the utilization of water resources: A case study of the River Iijoki in Northern Finland. pp. 119-208.
- Nordia Geographical Publications**
- Vol 24: 1 (1995)** Kauppila, Pekka: Matkailukeskuksen elinkaari: Esimerkkinä Kuusamon Ruka
- Vol 24: 2 (1995)** Riikonen, Heikki (toim.): NGP Yearbook 1995
- Vol 25: 1 (1996)** Raivo, Petri J.: Maiseman kulttuurinen transformaatio: Ortodoksinen kirkko suomalaisessa kulttuurimaisemassa
- Vol 25: 2 (1996)** Riikonen, Heikki (toim.): NGP Yearbook 1996
- Vol 26: 1 (1997)** Vuolteenaho, Jani & Topiantti Äikäs (toim.): NGP Yearbook 1997
- Vol 27: 2 (1998)** Vuolteenaho, Jani & Topiantti Äikäs (toim.): NGP Yearbook 1998
- Vol 28: 1 (1999)** Halme, Timo: Muuttuva alue- ja yhdyskuntarakenne. Paikkatietoon perustuva tulkinta.
- Vol 28: 2 (1999)** Vuolteenaho, Jani & Topiantti Äikäs (toim.): NGP Yearbook 1999
- Vol 29: 1 (2000)** Åman, Pentti: Oulujärven hydrogeografiset piirteet ja alueellinen vedenlaatu
- Vol 29: 2 (2000)** Vuolteenaho, Jani & Topiantti Äikäs (toim.): NGP Yearbook 2000
- Vol 30: 1 (2001)** Saarinen, Jarkko: The Transformation of a Tourist Destination. Theory and Case Studies on the Production of Local Geographies in Tourism in Finnish Lapland
- Vol 30: 2 (2001)** Äikäs, Topiantti: Imagosta maisemaan: Esimerkkeinä Turun ja Oulun kaupunki-imagojen rakentaminen
- Vol 30: 3 (2001)** Vuolteenaho, Jani: Työn lopun kaupunki. Arjen maantiede, työttömyys ja kulttuurinen muutos
- Vol 30: 4 (2001)** Räsänen, Satu & Jani Vuolteenaho (toim.): NGP Yearbook 2001
- Vol 31: 1 (2002)** Ridanpää, Juha & Kirsi Valta-Hulkkonen (toim.): NGP Yearbook 2002
- Vol 32: 1 (2003)** Tervo, Mervi: Geographies in the making: Reflections on sports, the media and national identity in Finland
- Vol 32: 2 (2003)** Valta-Hulkkonen, Kirsi (toim.): NGP Yearbook 2003

- Vol 33: 1 (2004)** Kauppila, Pekka: Matkailukeskusten kehitysprosessi ja rooli aluekehityksessä paikallistasolla: esimerkkinä Levi, Ruka, Saariselkä ja Ylläs
- Vol 33: 2 (2004)** Mönkkönen, Marja (toim.): NGP Yearbook 2004
- Vol 34: 1 (2005)** Valta-Hulkkonen, Kirsi: Remote sensing as a tool in aquatic macrophyte mapping
- Vol 34: 2 (2005)** Ridanpää, Juha: Kuvitteellinen pohjoinen. Maantiede, kirjallisuus ja postkolonialainen kritiikki
- Vol 34: 3 (2005)** Kymäläinen, Päivi: Geographies in Writing. Re-imagining Place
- Vol 34: 4 (2005)** Heikkinen, Olavi, & Katri Suorsa & Marja Anttonen & Marja Mönkkönen (toim.): NGP Yearbook 2005, Theme issue on regional development
- Vol 35: 1 (2006)** Räsänen, Satu: Palynological tools for quantitative reconstructions of human impact on vegetation in Fennoscandian boreal forests
- Vol 35: 2 (2006)** Mönkkönen, Marja (toim.): NGP Yearbook 2006, Theme issue on Northern nature and human activities
- Vol 36: 1 (2007)** Suorsa, Katri (toim.): IGU The Changing Cultural Geographies of Place, Region and Mobility. Book of Abstracts. IGU Commission on The Cultural Approach in Geography conference, Oulu, Finland 25.–26.5.2007
- Vol 36: 2 (2007)** Ala-Rämi, Katariina: Networking, communication and proximity in high-networking, communication and proximity in high-technology enterprise collaboration, Case of Northern Finland
- Vol 36: 3 (2007)** Iivari, Pekka: Geopolitical argumentation: Intelligence perceptions in a spatio-temporal context in Russia in 1991-200
- Vol 36: 4 (2007)** Paasi, Anssi & Eeva-Kaisa Prokkola & Juho Luukkonen & Matti-Pekka Karikko (toim.): NGP Yearbook 2007, Changing Cultural Geographies of Place and Mobility
- Vol 37: 1 (2008)** Riipinen, Mari: Sosiaalisen pääoman skaalaus. Paikallisia ja ylipaikallisia näkökulmia maankäyttöön Nellimissä, Inarissa
- Vol 37: 2 (2008)** Luoto, Ilkka: Paikan tekstit ja niiden henki. Johdatus geosemiotiikkaan matkakertomus paikan kulttuuriseen ytimeen
- Vol 37: 3 (2008)** Prokkola, Eeva-Kaisa: Making borders, removing barriers: Cross-border cooperation, regionalization and identity at Finnish-Swedish border
- Vol 37: 4 (2008)** Pikner, Tarmo: Evolving cross-border urban networks: case studies in Baltic Sea area
- Vol 37: 5 (2008)** Remahl, Tea: Aluepolitiikan yhteiskunnalliset merkitykset ja muutos: hyvinvointivaltiota kilpailuvaltion
- Vol 37: 6 (2008)** Luukkonen, Juho & Topiantti Äikäs (toim.): NGP Yearbook 2008, Geographical Reflections from the North
- Vol 38: 1 (2009)** Marmion, Mathieu: New insights into the uncertainty of spatial models in geography
- Vol 38: 2 (2009)** Rouge-Oikarinen, Regis: Rajan ylittävä yhteistyö muuttuvassa Euroopassa: Euroopan unionin Tacis-ohjelma (1996-2004) Suomen lähialueyhteistyön toteuttamisvälineenä
- Vol 38: 3 (2009)** Antikainen, Harri: Terrain path optimization using the connectivity graph approach applied to GIS data structures
- Vol 38: 4 (2009)** Suorsa, Katri: Innovation systems and innovation policy in a periphery. The case of northern Finland

- Vol 38: 5 (2009)** Rusanen, Jarmo & Teijo Klemetilä & Juho Luukkonen (toim.): NGP Yearbook 2009, Northern Change
- Vol 39: 1 (2010)** Kauppila, Pekka & Teijo Klemetilä & Juho Luukkonen (toim.): NGP Yearbook 2010, The Geography of Tourism, Leisure and Recreation
- Vol 40: 1 (2011)** Parviainen, Miia: Habitat suitability modeling of boreal biodiversity: Predicting plant species richness and rarity
- Vol 40: 2 (2011)** Sæþórsdóttir, Anna Dóra: Wilderness tourism in Iceland - Land use and conflicts with power production
- Vol 40: 3 (2011)** Luukkonen, Juho: Europeanization of spatial planning: Exploring the spatialities of European Integration
- Vol 40: 4 (2011)** Heininen, Lassi & Regis Rouge-Oikarinen (toim.): NGP Yearbook 2011, Sustainable development in the Arctic region through peace and stability
- Vol 41: 1 (2012)** Pesola, Tuomo: Maatilojen bioenergiayrittäjyyden innovaatioympäristöt Pohjois-Pohjanmaalla
- Vol 41: 2 (2012)** Tervo-Kankare, Kaarina: Climate change awareness and adaptation in nature-based winter tourism
- Vol 41: 3 (2012)** Keränen, Heimo: Tavoitteena aluevaikutus
- Vol 41: 4 (2012)** Kotavaara, Ossi: Accessibility, population change and scale dependency
- Vol 41: 5 (2012)** Nuttall, Mark & Kaarina Tervo-Kankare & Timo P. Karjalainen: NGP Yearbook 2012, Negotiating resources, engaging people: Human-environment relations in the North

NGP Yearbook artikkelit

NGP Yearbook 1995, Riikonen, Heikki (toim.)

- Autio, J. (1995). Local temperature differences and their relation to altitudinal vegetation zones and the location of the timberline: An example from the fell of Aakenustunturi in Finnish Lapland. *Nordia Geographical Publications* 24: 2, 103-111.
- Heikkilä, E. & S. Korhonen (1995). Motivation for return migration to Kainuu, Finland. *Nordia Geographical Publications* 24: 2, 113-119.
- Karjalainen, P. T. (1995). On places. *Nordia Geographical Publications* 24: 2, 3-8.
- Naukkarinen, A., J. Rusanen & A. Colpaert (1995). The dependency ratio - Socioeconomic restructuring in Finnish society. *Nordia Geographical Publications* 24: 2, 69-80.
- Paasi, A. (1995). The sign and its denotations: Deconstructing the idea of geography. *Nordia Geographical Publications* 24: 2, 9-38.
- Raivo, P. J. (1995). The discursive transformation of the religious landscape: The case of the Orthodox Church in Finland. *Nordia Geographical Publications* 24: 2, 39-52.
- Riikonen, H. (1995a). Editorial. *Nordia Geographical Publications* 24: 2, 1-2.
- Riikonen, H. (1995b). Local community, nation and political conflicts in Finland 1917- 1939: A case-study of collective identity and local political knowledge. *Nordia Geographical Publications* 24: 2, 53-60.
- Rusanen, J., A. Colpaert, A. Naukkarinen & S. Räisänen (1995). Grid-based statistical data for regional research - Finnish experiences. *Nordia Geographical Publications* 24: 2, 91-101.
- Vaattovaara, M. (1995). Applying GIS in modelling urban patterns. *Nordia Geographical Publications* 24: 2, 81-89.

Vuolteenaho, J. (1995). New geographical approaches to consumption: From sites to everyday practices. *Nordia Geographical Publications* 24: 2, 61-68.

NGP Yearbook 1996, Riikonen, Heikki (toim.)

Jussila, H. (1996). The role of the region Nordkalotten in a Europe of networks. *Nordia Geographical Publications* 25: 2, 27-34.

Karjalainen, P. T. (1996). Placeways in Copenhagen. *Nordia Geographical Publications* 25: 2, 35-39.

Manderscheid, A., P. Kauppila & A. Naukkarinen (1996). The Finland image in information sources used by German tourists. *Nordia Geographical Publications* 25: 2, 1-16.

Mäntysalo, R. (1996). Text and con-text: The dialogue of environmental meanings. *Nordia Geographical Publications* 25: 2, 41-48.

Wang, G., J. Rusanen, M.A. Berg, A. Uutela, A. Colpaert, T. Muilu & A. Naukkarinen (1996). Spatial changes in patterns of milk consumption in Finland in 1978-1993. *Nordia Geographical Publications* 25: 2, 17-26.

Äikäs, T. A. (1996). Urban landscape's text: Problems and prospects. *Nordia Geographical Publications* 25: 2, 49-58.

NGP Yearbook 1997, Vuolteenaho, Jani & Topiantti Äikäs (toim.)

Häkkiälä, M. (1997). Geographical aspects of the use of arable land in Finland. *Nordia Geographical Publications* 26: 1, 3-16.

Kauppinen, J., E. Rissanen, J. Rusanen, A. Naukkarinen, T. Muilu & A. Colpaert (1997) Migration as a function of population. *Nordia Geographical Publications* 26: 1, 17-27.

Manderscheid, A., P. Kauppila & A. Naukkarinen (1997). A comparative study on winter attractions in Finnish holiday resorts: A case study on Saariselkä, Levi, Ruka and Iso-Syöte. *Nordia Geographical Publications* 26: 1, 46-57.

Mäntysalo, R. (1997). Different differences: Territory, map, and map-maker. *Nordia Geographical Publications* 26: 1, 58-78.

Rissanen, E. (1997). Eastern trade of the enterprises in Kainuu. *Nordia Geographical Publications* 26: 1, 28-37.

Saarinen, J. (1997). Tourist destinations and the production of touristic space: Lapland as an ethnic landscape. *Nordia Geographical Publications* 26: 1, 38-45.

Vuolteenaho, J. & T. A. Äikäs (1997). Editorial. *Nordia Geographical Publications* 26: 1, 1-2.

NGP Yearbook 1998, Vuolteenaho, Jani & Topiantti Äikäs (toim.)

Álvarez, J. G. (1998). The geographical construction of a substate national identity: The Galician case in Spain, 1920-1936. *Nordia Geographical Publications* 27: 1, 38-58.

Karjalainen, P. T. (1998). Earth writing as conceptual art. *Nordia Geographical Publications* 27: 1, 78-82.

Kauppinen, J., E. Heikkilä, J. Rusanen, A. Naukkarinen, T. Muilu & A. Colpaert (1998). GIS in the study of migration in Finland at different regional levels. *Nordia Geographical Publications* 27: 1, 1-13.

Koutaniemi, L. (1998). Costs and compensation of natural hazards in Finland in 1975-1992. *Nordia Geographical Publications* 27: 1, 14-26.

Lehtinen, A. & T. Rytteri (1998). Backwoods' provincialism: The case of Kuusamo Forest Common. *Nordia Geographical Publications* 27: 1, 27-37.

Raivo, P. J. (1998). Politics of memory: Historical battlefields and sense of place. *Nordia Geographical Publications* 27: 1, 59-66.

Ridanpää, J. (1998). Postcolonialism in a Polar Region? Relativity concerning a postcolonialist interpretation of literature from Northern Finland. *Nordia Geographical Publications* 27: 1, 67-77.

NGP Yearbook 1999, Vuolteenaho, Jani & Topiantti Äikäs (toim.)

- Antikainen, H. (1999). Geographical research into public health and GIS: Some aspects of visualisation and analysis. *Nordia Geographical Publications* 28: 2, 93-101.
- Bartsch, A., J. Kumpula & A. Colpaert (1999). Applicability of remote sensing to small scale vegetation and reindeer pasture inventory: A study from northern Finland. *Nordia Geographical Publications* 28: 2, 103-113.
- Inkinen, T. (1999). Selling landscapes: Urban representations on the Internet – Some empirical analyses. *Nordia Geographical Publications* 28: 2, 69-80.
- Karjalainen, P. T. (1999). Afterimage. *Nordia Geographical Publications* 28: 2, 115-118.
- Kuusisto, A.K. (1999). Politics of place and resistance: The case of Northern Ireland. *Nordia Geographical Publications* 28: 2, 15-27.
- Pennanen, P. A. (1999). Evaluating the success of urban regeneration: Looking beyond the economic success and socio-cultural impacts. *Nordia Geographical Publications* 28: 2, 29-34.
- Rei, M. (1999). Teleagglomerations: Visible and invisible beyond urban realms. *Nordia Geographical Publications* 28: 2, 81-91.
- Tervo, M. (1999). Gendered citizenship and the question of class: Connections between territoriality, masculinity and sports. *Nordia Geographical Publications* 28: 2, 5-14.
- Vuolteenaho, J. & T. A. Äikäs (1999). Editorial. *Nordia Geographical Publications* 28: 2, 1-4.
- Vuolteenaho, J. (1999). Learning from Rotuaari: Cultural change and local pedestrian renaissance. *Nordia Geographical Publications* 28: 2, 35-58.
- Äikäs, T. A. (1999). Image as icon: Historicity, image management and urban landscape. *Nordia Geographical Publications* 28: 2, 59-67.

NGP Yearbook 2000, Vuolteenaho, Jani & Topiantti Äikäs (toim.)

- Heikkilä, E. & T. Jaakkola (2000). The economic status of immigrants in the Finnish labour market. *Nordia Geographical Publications* 29: 2, 59-75.
- Karjalainen, P. T. (2000). Sensuous city - Meaningful place. *Nordia Geographical Publications* 29: 2, 1-4.
- Kymäläinen, P. (2000). Spacing difference: Questions of urban experience. *Nordia Geographical Publications* 29: 2, 5-10.
- Muilu, T. (2000). Employment policies and rural young people in Finland. *Nordia Geographical Publications* 29: 2, 39-57.
- Ridanpää, J. (2000). The discursive North in a few scientific discoveries. *Nordia Geographical Publications* 29: 2, 25-37.
- Äikäs, T. A. (2000). Heritage and hi-tech: Landscapes of image cities. *Nordia Geographical Publications* 29: 2, 11-23.

NGP Yearbook 2001, Räsänen, Satu & Jani Vuolteenaho (toim.)

- Hynönen, A. & A. Tuohino (2001). Ecotourism - Imagery and reality. Reflections on concepts and practises in Finnish rural tourism. *Nordia Geographical Publications* 30: 4, 2-9.
- Karjalainen, P. T. (2001). A walk with V. S. Naipaul: Framing the vision. *Nordia Geographical Publications* 30: 4, 27-29.
- Räsänen, S. (2001) Editorial. *Nordia Geographical Publications* 30: 4, 1.

- Saarinen, J. (2001). The regional economics of tourism: A case study of the economic impacts of tourism in Salla, Eastern Lapland. *Nordia Geographical Publications* 30: 4, 11-18.
- Sfakiotaki, D. (2001). Time-structured experience of space in the Japanese garden: The case of the lower garden of the sub-temple Taizō-in. *Nordia Geographical Publications* 30: 4, 31-41.
- Äikäs, T. A. (2001). Broken letters, broken concepts. *Nordia Geographical Publications* 30: 4, 19-25.

NGP Yearbook 2002, Ridanpää, Juha & Kirsi Valta-Hulkkonen (toim.)

- Colpaert, A. (2002). Parameterisation and calibration of a grid based distributed hydrological model. *Nordia Geographical Publications* 31: 1, 77-84.
- Heikkilä, E., T. Järvinen & H. Jussila (2002). Migrating back to history? The settlement structure and migration in Finland, a 400 years' perspective. *Nordia Geographical Publications* 31: 1, 55-67.
- Heiskanen, P. (2002). When two worlds meet: Greenlandic identities in change. *Nordia Geographical Publications* 31: 1, 23-36.
- Ikonen, H. (2002). Globalized home environments: On the questions of production and social reproduction in rural Finland. *Nordia Geographical Publications* 31: 1, 47-54.
- Kymäläinen, P. (2002). Seeing it through? Visual markings as earth writing. *Nordia Geographical Publications* 31: 1, 13-21.
- Möller, F. & S. Pehkonen (2002). Invigorating the far north: Foreign images, cultural turns and alternative knowledge production. *Nordia Geographical Publications* 31: 1, 37-46.
- Saarinen, J. (2002). The changing discourses of Northern wilderness areas: Traditional use, modern conservation and touristic future. *Nordia Geographical Publications* 31: 1, 1-11.
- Tolvanen, H. (2002). Building a regional clearinghouse for spatial information - Views and experiences based on a research project in SW Finland. *Nordia Geographical Publications* 31: 1, 69-76.

NGP Yearbook 2003, Valta-Hulkkonen, Kirsi (toim.)

- Hynönen, A. (2003). The usability of the environmental management system in the Rokua area. *Nordia Geographical Publications* 32: 2, 11-24.
- Jauhiainen, J. S. (2003). Publish or / and perish in Geography. *Nordia Geographical Publications* 32: 2, 39-46.
- Kuusisto-Arponen, A.K. (2003). Contested borderlands: Formal and informal institutions as players. *Nordia Geographical Publications* 32: 2, 25-38.
- Saarinen, J. (2003). Tourist destinations and the production of representations in tourism. *Nordia Geographical Publications* 32: 2, 1-9.

NGP Yearbook 2004, Mönkkönen, Marja (toim.)

- Ala-Rämi, K., T. Remahl & A. Ryhänen (2004). Stepping into the international world of geography in Scotland. *Nordia Geographical Publications* 33: 2, 25-29.
- Lahti, S., J. Rusanen, S. Kärkkäinen, S. Kortelainen & H. Hausen (2004). GIS and areal variation in dental caries - Contribution of socio-economic factors among 6-year-olds in Kemi, Finland. *Nordia Geographical Publications* 33: 2, 1-8.
- Pikner, T. (2004). Doing geography on the related fields of sciences. *Nordia Geographical Publications* 33: 2, 30-31.
- Äikäs, T. A. (2004). Wag the dog... Decision-makers' thoughts on produced city images. *Nordia Geographical Publications* 33: 2, 9-24.

NGP Yearbook 2005, Theme issue on regional development, Heikkinen, Olavi & Katri Suorsa & Marja Anttonen & Marja Mönkkönen (toim.)

- Ala-Rämi, K., T. Pikner & K. Suorsa (2005). Wandering through the Association of American Geographers conference in Denver. *Nordia Geographical Publications* 34: 4, 57-60.
- Alppi, S. (2005). Designing the unplannable - Architects and the lure of hierarchical order. *Nordia Geographical Publications* 34: 4, 29-36.
- Heikkilä, E. (2005). Regional development and labour market dynamics in Finland. *Nordia Geographical Publications* 34: 4, 13-27.
- Jauhiainen, J. S. (2005). Regional development and high technology in northern Finland. *Nordia Geographical Publications* 34: 4, 1-11.
- Myllylä, Y. & O. Andreev (2005). The development of the North-West Russia and the Delphi-method - Evaluation of the industrial, social and logistical developments in the Murmansk Oblast. *Nordia Geographical Publications* 34: 4, 37-48.
- Riipinen, M. & A. Jurvakainen (2005). Academic Smörgåsbord in Östersund - The 11th International Symposium on Society and Resource Management 2005. *Nordia Geographical Publications* 34: 4, 61-63.
- Sivonen, R. (2005). Kainuu regional self-government experiment. *Nordia Geographical Publications* 34: 4, 49-55.

NGP Yearbook 2006, Theme issue on Northern nature and human activities, Mönkkönen, Marja (toim.)

- Antikainen, H., J. Rusanen, S. Vartiainen, M. Myllyaho, J. T. Karvonen, M. Oivo, J. Similä & K. Laine (2006). Location-based services as a tool for developing tourism in marginal regions. *Nordia Geographical Publications* 35: 2, 39-50.
- Anttonen, M., T. Löytynoja & K. Suorsa (2006). Excursion on the edge of Europe. *Nordia Geographical Publications* 35: 2, 51-56.
- Colpaert, A. (2006). The forgotten uranium mine of Paukkajanvaara, North Karelia, Finland. *Nordia Geographical Publications* 35: 2, 31-38.
- Heikkinen, O. (2006). Northern nature and human activities - Introduction. *Nordia Geographical Publications* 35: 2, 1-2.
- Kumpula, T., B. Forbes & F. Stammer (2006). Combining data from satellite images and reindeer herders in Arctic petroleum development: The case of Yamal, West Siberia. *Nordia Geographical Publications* 35: 2, 17-30.
- Luoto, M. (2006). The potentiality of remote sensing in biogeographical research. *Nordia Geographical Publications* 35: 2, 9-16.
- Robbins, P. & H. Heikkinen (2006). New applications of political ecology for the Nordic context. *Nordia Geographical Publications* 35: 2, 3-8.

NGP Yearbook 2007, Changing Cultural Geographies of Place and Mobility, Paasi, Anssi & Eeva-Kaisa Prokkola & Juho Luukkonen & Matti-Pekka Karikko (toim.)

- Copeta, C. & L. Lopez (2007). Territory and its identity: The case of Bari (Italy). *Nordia Geographical Publications* 36: 4, 61-71.
- Federwisch, T. (2007). The politics of spatial identity: Regional governance and the strategic constitution of regional identity. *Nordia Geographical Publications* 36: 4, 47-60.
- Kozakiewicz, A. (2007). Present and future leisure activities in Turku: Concise analysis of survey. *Nordia Geographical Publications* 36: 4, 73-81.

- Lois-González, R. C., J. L. Palmeiro-Piñeiro & M. Pazos-Otón (2007). Integration, memory and cultural heritage in Galicia-Northern Portugal border region. *Nordia Geographical Publications* 36: 4, 23-34.
- López Silvestre, F. & M. Álvarez Cebrián (2007). Architecture, landscape and cultural industry in Spain (1992-2007): The cultural city (2001- in progress). *Nordia Geographical Publications* 36: 4, 83-97.
- Löytynoja, T. (2007). National boundaries and place-making in tourism: Staging the Finnish-Russian border. *Nordia Geographical Publications* 36: 4, 35-45.
- Paasi, A. & E.K. Prokkola (2007). Introduction: The changing cultural geographies of place, region and mobility. *Nordia Geographical Publications* 36: 4, 1-4.
- Plug, R. (2007). 'Politics of friendship' in the context of wider Europe: Implications for European space-making. *Nordia Geographical Publications* 36: 4, 5-13.
- Prokkola, E.K. (2007). Cross-border regionalization and the Finnish-Swedish border. *Nordia Geographical Publications* 36: 4, 15-22.

NGP Yearbook 2008, Geographical Reflections from the North, Luukkonen, Juho & Topiantti Äikäs (toim.)

- Ala-Rämi, K. (2008) High-tech enterprise networks – a theme sufficiently, or too, topical to study? *37: 6*, 23-29.
- Antikainen, H. (2008) Developing methods for GIS-based terrain path planning. *Nordia Geographical Publications* 37: 6, 63-72.
- Luukkonen, J. & T.A. Äikäs (2008) Editorial. *Nordia Geographical Publications* 37: 6, 1-4.
- Moilanen, H. (2008) A review on new tools of regional development – what are they and why studying them matters? *Nordia Geographical Publications* 37: 6, 5-13.
- Ryhänen, A. (2008) Critical geography of planning a home. *Nordia Geographical Publications* 37: 6, 83-89.
- Suorsa, K. (2008) Innovation pressure: Reflections on my PhD studies. *Nordia Geographical Publications* 37: 6, 15-22.
- Tervo, K. (2008) Climate change from the perspective of tourism geography. *Nordia Geographical Publications* 37: 6, 73-82.
- Vainikka, J. (2008) Reflections of global cities and on the connections between them. *Nordia Geographical Publications* 37: 6, 45-61.
- Zimmerbauer, K. (2008) Regional identity and image in re-scaling of the regions. *Nordia Geographical Publications* 37: 6, 31-44.

NGP Yearbook 2009, Northern Change, Rusanen, Jarmo & Teijo Klemetilä & Juho Luukkonen (toim.)

- Heikkilä, E. (2009). Foreign students as a part of international mobility. *Nordia Geographical Publications* 38: 5, 21-30.
- Karjalainen, P. T. (2009). Topobiography: Remembrance of places past. *Nordia Geographical Publications* 38: 5, 31-34.
- Kauppila, P. (2009). Resorts' second home tourism and regional development: A viewpoint of a Northern periphery. *Nordia Geographical Publications* 38: 5, 3-12.
- Koutaniemi, L. & K. Kuusela (2009). Interpretation of reasons for equal summer-time sunny and shady slope temperatures in an east-west oriented high-latitude valley, NW Russia. *Nordia Geographical Publications* 38: 5, 13-20.
- Lépy, É. & B. Raoulx (2009). A report on SOCRATES exchange programme in Geography between the University of Oulu (Finland) and the University of Caen (France). *Nordia Geographical Publications* 38: 5, 35-40.

- Rusanen, J. (2009). Foreword. *Nordia Geographical Publications* 38: 5, 1.
- Vainikka, J. (2009). From mingling to bling bling: Las Vegas as a scene for a geographical conference. *Nordia Geographical Publications* 38: 5, 41-44.

NGP Yearbook 2010, The Geography of Tourism, Leisure and Recreation, Kauppila, Pekka & Teijo Klemetilä & Juho Luukkonen (toim.)

- Hannila, R. (2010). Spatial modeling in biogeography: Finding suitable habitats for endangered raptors. *Nordia Geographical Publications* 39: 1, 49-54.
- Kauppila, P. (2010a). Foreword. *Nordia Geographical Publications* 39: 1, 1-2.
- Kauppila, P. (2010b). Resorts and regional development at the local level: A framework for analysing internal and external factors. *Nordia Geographical Publications* 39: 1, 39-48.
- Puhakka, R. (2010). Nature tourists' concern for the environment and response to ecolabels in Oulanka National Park. *Nordia Geographical Publications* 39: 1, 27-38.
- Seppänen, E. & A. Toivonen (2010). Understanding recreational fishing in the perspective of second homes and tourism. *Nordia Geographical Publications* 39: 1, 15-26.
- Vainikka, J. (2010). Plumes and paths: The Eyjafjallajökull eruption and airspace dependencies. *Nordia Geographical Publications* 39: 1, 3-14.

NGP Yearbook 2011, Sustainable development in the Arctic region through peace and stability, Heininen, Lassi & Regis Rouge-Oikarinen (toim.)

- Bailes, A. J. K. (2011). Institutions and stability: The Arctic case. *Nordia Geographical Publications* 40: 4, 43-56.
- Cela, M. (2011). Towards Nordic peace: A small state approach. *Nordia Geographical Publications* 40: 4, 57-66.
- Duyck, S. (2011). Participation of non-state actors in Arctic environmental governance. *Nordia Geographical Publications* 40: 4, 99-110.
- Heininen, L. & R. Rouge-Oikarinen (2011). Introduction: Sustainable development in the Arctic region through peace and stability. *Nordia Geographical Publications* 40: 4, 5-10.
- Heininen, L. (2011). The end of the post-Cold War in the Arctic. *Nordia Geographical Publications* 40: 4, 31-42.
- Huotari, J. (2011). Energy policy and (energy security) as a part of Russian foreign policy. *Nordia Geographical Publications* 40: 4, 121-132.
- Ingólfssdóttir, A. H. (2011). "Go north, young man" - Gendered discourses on climate change and security in the Arctic. *Nordia Geographical Publications* 40: 4, 89-98.
- Koivumaa, J. (2011). Empowerment as a part of the peace and stability in the European North: A case of Lapland. *Nordia Geographical Publications* 40: 4, 67-76.
- Palosaari, T. (2011). The amazing race. On resources, conflict, and cooperation in the Arctic. *Nordia Geographical Publications* 40: 4, 13-30.
- Pétursson, G. (2011). Cooperation in the High North: The case of Iceland. *Nordia Geographical Publications* 40: 4, 77-86.
- Sarkki, S. (2011). Payments for ecosystem services as a road to sustainability? A case of forest dispute in Muonio, Northern Finland. *Nordia Geographical Publications* 40: 4, 111-120.

NGP Yearbook 2012, Negotiating resources, engaging people: Human-environment relations in the North, Nuttall, Mark & Kaarina Tervo-Kankare & Timo P. Karjalainen (toim.)

- Aselin, J. (2012). If a tree falls, for whom does it make a sound? Multilocality and multivocality in Yukon Forests. *Nordia Geographical Publications* 41: 5, 69-81.

- Autti, O. & T.P. Karjalainen (2012). The point of no return – social dimensions of losing salmon in two northern rivers. *Nordia Geographical Publications* 41: 5, 45-56.
- Heikkinen, H., M. Kasanen & É. Lepy (2012). Resilience, vulnerability and adaptation in reindeer herding communities in the Finnish-Swedish border area. *Nordia Geographical Publications* 41: 5, 107-121.
- Kasanen, M. & H. Heikkinen (2012). Power relations in the decision-making processes of forest owners in Northern Finland. *Nordia Geographical Publications* 41: 5, 83-93.
- Krause, F. (2012). Managing floods, managing people: A political ecology of watercourse regulation on the Kemijoki. *Nordia Geographical Publications* 41: 5, 57-68.
- Nuttall, M (2012). The Isukasia iron ore mine controversy: Extractive industries and public consultation in Greenland. *Nordia Geographical Publications* 41: 5, 23-34.
- Nuttall, M., T.P. Karjalainen & K. Tervo-Kankare (2012). Introduction: Negotiating resources, engaging people. *Nordia Geographical Publications* 41: 5, 1-7.
- Osipov, I.A. (2012) Negotiation strategies and agreement-making models in large-scale resource development projects in Yamal, Arctic Russia. *Nordia Geographical Publications* 41: 5, 9-21.
- Sarkki, S. & H. Heikkinen (2012). The resilience of communities and nature-based livelihoods in Northern Finland. *Nordia Geographical Publications* 41: 5, 95-105.
- Strauss, H. (2012). For the overall good of society: Decision-making processes for energy projects in Finland. *Nordia Geographical Publications* 41: 5, 35-43.

Nordia Tiedonantoja

- 1970 N:o 1** Varjo, Uuno: Lapin talouselämän kehitys toisen maailmansodan jälkeen. 70 s.
- 1970 N:o 2** Hult, Juhani: Maatilatalous Pohjois-Pohjanmaalla - Osa I: Yleiset olosuhteet ja maatalojen rakennepiirteet. 111 s.
- 1970 N:o 3** Kolkki, Osmo & Seppo Huovila & Arvi Valmari: Kasvituotannon alueelliset rajat maatalousmeteorologian kannalta. 19 s.
- 1970 N:o 4** Blomberg, Olavi: Ammattikoulun käyneen työvoiman ja ammattikoulutuksen tarpeesta Oulussa ja sen vaikutusalueella. 100 s.
- 1971 N:o 1** Jaakonsaari, Seppo: Oulun teollisuuden kehitys vuosina 1946-1966 ja teollisuuden sijaintipaikan valintaan vaikuttavia tekijöitä Oulussa. 107 s.
- 1971 N:o 2** Säkkinen, Timo: Kuusamon matkailututkimus. 106 s.
- 1971 N:o 3** Naukkarinen, Arvo: Laskelmia Pohjois-Pohjanmaan kuntien väestönkehityksestä vuoteen 2000 saakka. 207 s.
- 1971 N:o 4** Hult, Juhani: Pohjois-Pohjanmaan maatalous. 93 s.
- 1971 N:o 5** Tikkanen, Kalevi: Pyhäjärven talouselämästä. 108 s.
- 1972 N:o 1** Varjo, Uuno: Katetuottojärjestelmä ja kasvinviljelyn tuottavuus Suomessa. 19 s.
- 1972 N:o 2** Alho, Pertti: Pohjois-Pohjanmaan metsien tuotantobiologiset edellytykset. English summary: Qualifications of the North Ostrobothnian Forest from the Viewpoint of Production Biology. 100 p.
- 1972 N:o 3** Siuruainen, Eino: Pudasjärven kunnan maatilataloudesta ja siihen liittyvistä sivuelinkeinoista. 157 s.
- 1972 N:o 4** Siuruainen, Eino: Pudasjärven kunnan toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 1972-1976. 138 s.

- 1973 N:o 1** Säkkinen, Timo: Lapin läänin pienlentokentät. 98 s.
- 1973 N:o 2** Siuruainen, Eino (toim.): Aluesuunnittelun ja ekologian seminaari ja Suomen Maantieteellisen seuran VIII maantieteilijäpäivät Kajaanissa 25. - 28. p:nä kesäkuuta 1973. Esitelmät ja alustukset. 143 s.
- 1973 N:o 3** Toivola, Kalervo: Eräiden Keski-Lapin maaseutukylien väestön, maatilatalouden ja elinkeinoelämän rakenteesta ja kehityssuunnauksista 1960-luvulla. 137 s.
- 1975 N:o 1** Itä- ja Pohjois-Suomen maatilatalouden kehittämisseminaari. Esitelmät, alustukset ja julkilausumat 5. - 6. marraskuuta 1974. rajaseutuliitto ry. 139 s.
- 1975 N:o 2** Helle, Reijo & Risto Hölttä: Pohjois-Suomen polttoöljyn jakelukriisi 1965-1966 ja öljykamiinainnovaatio. 22 s.
- 1975 N:o 3** Tulkku, Jorma: Pyhäjärvi ja sen karttakuva. 21 s.
- 1975 N:o 4** Varjo, Uuno: Maatilan tuotto ja Pohjois-Suomen näkökulmasta. 21 s.
- 1975 N:o 5** Varjo, Uuno: Pohjois-Suomen maatalous toisen maailmansodan jälkeen. 73 s.
- 1975 N:o 6** Mäki, Tauno T. & Aarno Palm & Uuno Varjo: Kemi-yhtiön yrityskuva. 118 s.
- 1975 N:o 7** Säkkinen, Timo A.: Paltamon kuntasuunnitelma vuosille 1975-1979. 362 s.
- 1976 N:o 1** Varjo, Uuno (toim.): Perämeren talvimerenkulku. 47 s.
- 1976 N:o 2** Luostarinen, Matti: Ylikiimingin kuntasuunnitelma vuosille 1977-1981. 283 s.
- 1976 N:o 3** Naukkarinen, Arvo & Paavo Similä: Kunnan sisäinen muuttoliike ja asuntojen käyttö. 97 s.
- 1976 N:o 4** Varjo, Uuno (toim.): Syrjäseutujen kehityksen nykykuva. Symposio 26.4. 1976 Helsingissä. Järjestäjinä Suomen maantieteellinen seura ja Rajaseutuliitto. 84 s.
- 1976 N:o 5** Kaivola, Pekka & Heikki Pennanen & Uuno Varjo: Ruukin maatilatalous I. 112 s.
- 1976 N:o 6** Varjo, Uuno & Pekka Kaivola & Heikki Pennanen: Ruukin maatalouden kehittäminen. Ruukin maatilatalous II. 35 s.
- 1976 N:o 7** Juntunen, Esko & Uuno Varjo: Pellonraivaustoiminta ja maaseudun autoituminen Ruukin kunnassa. Ruukin maatilatalous III.
- 1977 N:o 2** Sarkkinen, Jukka & Harri Saarinen: Yli-lin kuntasuunnitelma vuosille 1978-1982, Toiminta- ja taloussuunnitelma, Maankäytön yleissuunnitelma, Elinkeinopoliittinen ohjelma. 202 s.
- 1978 N:o 1** Keskitalo, Jorma & Veijo Leiviskä: Oulujärven ympäristön turvevarat ja niiden hyödyntäminen - Osa I: Alueen luonnonsuhteet, soiden kehitys ja turvevarat. 48 s.
- 1978 N:o 2** Keskitalo, Jorma & Pirjo Löytynoja: Oulujärven ympäristön turvevarat ja niiden hyödyntäminen - Osa II: Turvekerrosten ominaisuudet. 51 s.
- 1978 N:o 3** Keskitalo, Jorma & Veijo Leiviskä & Pirjo Löytynoja: Oulujärven ympäristön turvevarat ja niiden hyödyntäminen - Osa III: Suokohtaiset tulokset. 145 s.
- 1978 N:o 4** Varjo, Uuno & Rea Veki & Pekka Kaivola & Kirsti Syväys-Lovikka: Pulkkilan maatilatutkimus. 223 s.
- 1978 N:o 5** Kurkela, Paavo: Miten hoidan poroa. 124 s.
- 1979 N:o 1** Hakala, Reijo: Keminmaan kylätutkimus I - Liedakkala. 93 s.
- 1979 N:o 2** Muona, Yrjö: Kuhmon kylätutkimus I - Kiekkikoski, Lentiira ja Vartius. 105 s.
- 1979 N:o 3** Koutaniemi, Leo (toim.): Systeemit alueella ja yhteiskunnassa. Suomen XIII maantieteilijäpäivien esitelmät ja alustukset. 171 s.
- 1979 N:o 4** Keränen, Esko: Kuhmon kylätutkimus II - Lauvus, Koskenmäki ja livantiira. 74 s.
- 1979 N:o 5** Hongell, Harri: Luodon- ja Öljänjärven patoamisen vaikutukset hydrografiaan ja ympäristöön. 156 s.

- 1980 N:o 1** Tienari, Ritva: Oulun matkatoimistojen myyntialue ja asiakaspiiri seuramatkojen osalta. 134 s.
- 1980 N:o 2** Heiskanen, Pentti: Ouluun ja sen vaikutusalueelle saapuvista tuontikuljetuksista. 60 s.
- 1980 N:o 3** Tulkku, Jorma: Viihtyvyys ja muuttoalttius sekä niiden taustatekijät Reisjärvellä. 83 s.
- 1980 N:o 4** Åman, Pentti: Säännöstelyn vaikutuksesta Oulujärven vesirunkoon. 60 s.
- 1980 N:o 5** Keränen, Reijo: Säännöstelyn vaikutuksesta Oulujärven rantoihin. 55 s.
- 1980 N:o 6** Kempainen, Jukka: Vuoreslahdesta ja sen soveltuvuudesta kalankasvatukseen. 68 s.
- 1980 N:o 7** Talman, Paavo: Karjatalouden alueellinen rakenne Suomen maatilataloudessa 1970-luvulla. 51 s.
- 1981 N:o 1** Häkkinä, Matti: Metsäveroperusteiden uudistamisen vaikutus Suomen yksityismetsien laskennallisiin tuotoksen ja tuoton alueellisiin eroihin. 19 s.
- 1981 N:o 2** Poikela, Raili: Kylätutkimus Utajärven kunnan Särkijärven kylästä. 95 s.
- 1981 N:o 3** Keränen, Anita: Tavastkengän kylä, väestö, elinolosuhteet ja kyläyhteisö. 102 s.
- 1981 N:o 5** Nopanen, Sirkka-Liisa: Kylätutkimus Kuusamon Vuotungista. 101 s.
- 1981 N:o 6** Mertaniemi, Tuula: Kylätutkimus Käsämäen kunnan Miilurannan ja Sydänmaan kylästä. 96 s.
- 1981 N:o 7** Koutaniemi, Leo: Kuusamon ja Oulankajoen laakson pinnanmuotojen erityispiirteistä. 17 s.
- 1981 N:o 8** Lavila, T. O.: Lumen syvyyden ja laadun alueellinen vertailu Suomessa talvella 1977-1978. 14 s.
- 1981 N:o 9** Moisio, Hannele: Keminmaan kylätutkimus II - Hirmula, Ilmola, Korokylä. 77 s.
- 1981 N:o 10** Tuomi, Ossi & Reijo Keränen: Yhteiskunnan ja luonnon rakenteet maaseudun pienyhteisömaantieteessä. 55 s.
- 1981 N:o 11** Kemiläinen, Hannu: Oulujärven Kuostonsaaren maaperä. 32 s.
- 1981 N:o 12** Käyrä, Anneli: Haapaveden kunnan Mieluskylän ja Karhunkankaan kylien taloudellinen ja toiminnallinen rakenne v. 1979. 114 s.

Nordia Tiedonantoja, Sarja A

- 1982 N:o 1** Hakala, Reijo: Asuinpaikan edullisuusvyöhykkeistä Suomessa. 33 s.
- 1983 N:o 1** Keskitalo, Jorma (toim.): Turve- ja energiahuolto Pohjois-Suomessa. 71 s.
- 1983 N:o 2** Haapala, Ahti & Reijo Keränen: Oulujärven niitty- ja luhtarannat. 51 s.
- 1986 N:o 1** Kemiläinen, Hannu: Maanpinnan muodot myöhäisjäähäkkautisten tapahtumien kuvastajina Vuokatin vaaroilla Sotkamossa.
- 1987 N:o 1** Alestalo, Jouko: Kauhavan luonto ja sen muuttuminen (English summary) 17 s.
- 1987 N:o 2** Jyvälä, Kaisa: Tutkinnonuudistus ja peruskoulutus Oulun yliopiston maantieteen koulutusohjelmassa. 27 s.
- 1989 N:o 1** Kasanen, Pirkko & Maija Koponen & Jyrki Käkönen: Suomen energiahuollon kansainväliset uhkatekijät. 66 s.
- 1990 N:o 1** Aario, Risto (toim.): III kansainvälinen Drumliinisymposium 26.6. - 2.7. 1990. 96 s.

1994 N:o 1 Riikonen, Heikki (toim.): 5. Nordia-päivä Oulussa 28.10. 1994 (The Fifth Nordia-event in Oulu 28th October 1994, English abstract). 60 p.

Nordia Tiedonantoja, Sarja B

1982 N:o 1 Tarkkamäki, Jaakko & Jukka Matero & Aimo Vitikka: Turve- ja puupolttoaineiden hyväksikäyttö ja sen työllisyysvaikutukset Pohjois-Suomessa. 108 s.

1982 N:o 2 Lahdenperä, Lea: Pudasjärven Puhoskylä. 103 s.

1983 N:o 1 Koljonen, Anita: Kuusamon siirtoväki perinteisestä nykyaikaan. 98 s.

1984 N:o 1 Leppälä, Anne-Maija: Kylätutkimus Sievin kunnan Jyringin, Markkulan ja Vanhankirkon kylissä. 64 s.

1984 N:o 2 Öömi, Seija: Teuvan kunnan väestökehitys vuosina 1950-1982 ja viihtyminen haja-asutusalueen kylissä. 55 s.

1985 N:o 1 Pajunen, Helena: Asutuskuvan muodostuminen Sievin kunnan Evijärven kylässä isojaon jälkeen maanjakotoimituksen valossa. 33 s.

1985 N:o 2 Koljonen, Anita: Rajaseututyö - 60 vuotta kehitysaluepolitiikkaa. 124 s.

1986 N:o 1 Vesajoki, Anne: Kylätutkimus Sievin kunnan Asemakylän ja Kukonkylän kylissä. 53 s.

1986 N:o 2 Möttönen, Ritva & Anne Jurvakainen: Hailuodon matkailuselvitys. 84 s.

1986 N:o 3 Torniojokilaakson maaseudun kehittäminen. Seminaariesitelmät Hetassa 12.9. 1985. 54 s.

1987 N:o 1 Konola, Satu: Sodankylän kunnan Rahjala, Vaalajärvi ja Kierikki. 65 s.

1987 N:o 2 Rajamäki, Essi: Sievin Järvikylä ja Lahdenperä. 34 s.

1987 N:o 3 Jyväälä, Kaisa (toim.): Ihminen ja muuttuva ympäristö. Nordia päivien esitelmät 28.11. 1986. 113 s.

1988 N:o 1 Luoma-aho, Seppo: Ylikiimingin luonnonvarat. 98 s.

1988 N:o 2 Rusanen, Jarmo (toim.): Suomalainen maantieteellinen tutkimusmatkailu ennen ja nyt. Nordia-päivät 4.3. 1988. 110 s.

1989 N:o 1 Mäenpää, Jaakko: Pattijoen Olkijoen kylän kehittämisen lähtökohdat 56 s.

1989 N:o 2 Muilu, Toivo (toim.): Iso-Britannian ekskursio. 98 s.

1989 N:o 3 Kauppila, Pekka & Rauno Malinen: Kuusamon matkailuselvitys vuonna 1989. 98 s.

1989 N:o 4 Iivari, Pekka & Vesa Tuunainen: Kuusamon kehittämistutkimus 1989. 93 s.

1990 N:o 1 Karplund, Tuomo: Sodankylän ympäristönhoito-ohjelma. 100 s.

1990 N:o 2 Rusanen, Jarmo: Unkarin-Jugoslavian ekskursio. 150 s.

1991 N:o 1 Väre, Taina: Pienten kuntien kehittämisedellytykset ja -strategiat. 100 s.

1991 N:o 2 Naalisvaara, Lassi & Mika Rantakokko: Kolarin kunnan matkailuselvitys vuonna 1990. 130 s.

1991 N:o 3 Bisi, Anita: Tutkimus Sievin kunnan Kiiskilän ja Karjulan kylistä. 80 s.

1992 N:o 1 Pietari, Esko: Ylikiimingin ympäristöselvitys. 100 s.

- 1993 N:o 1** Kinnunen, Ismo (toim.): Äärialueiden ympäristöongelmat ja -konfliktit. 149 s.
1993 N:o 2 Hietapelto, Päivi: Mielenterveyden häiriöiden aiheuttaman työkyvyttömyyden alueelliset erot sekä kunnan ammattirakenteen yhteys työkyvyttömyyteen Suomessa vuosina 1980-1991. 78 s.

Nordia Tiedonantoja

- 1995 N:o 1** Kauppila, Pekka & Terhi Kemi & Anu Mäkinen: Kalajoen hiekkasärkkien matkailu – Tutkimusraportti I, 1995. 89 s.
- 1996 N:o 1** Halme, Timo & Satu Räisänen & Jarmo Rusanen & Arvo Naukkarinen: Suomen aluerakenteen muutoksia eri aluetasoilla — paikkatietosovelluksia. 64 s.
1996 N:o 2 Kauppila, Pekka: Miksi Kuusamoon? Tutkimus Kuusamon talvivetovoimatekijöistä. 93 s.
- 1997 N:o 1** Hietala, Mika & Johanna Malila: Oulun seutukunnan matkailuselvitys. 72 s.
1997 N:o 2 Kauppinen, Jarkko: Muuttuva maaseutu paikkatiedon perusteella. 47 s.
1997 N:o 3 Kauppila, Pekka: Miksi Kuusamoon? Tutkimus Kuusamon kesävetovoimatekijöistä. 80 s.
- 1998 N:o 1** Kauppila, Pekka: Alueet matkailutuotteena. Matkailun muutokset eräissä Pohjois-Suomen kunnissa vuosina 1987–96. 40 s.
- 1999 N:o 1** Äikäs, Topiantti (toim.): Pohjoinen ympäristö ja yhteiskunta. 6. Nordia-päivä Oulun yliopistossa 20.11. 1998. 87 s.
1999 N:o 2 Hietala, Mika & Esko Hätälä & Pekka Kauppila: Koillismaan seutukunnan elinkeinoelämän kehittäminen. 163 s.
1999 N:o 3 Muilu, Toivo & Jarmo Rusanen & Arvo Naukkarinen: Huoltosuhde käsitteenä ja alueellisena ilmiönä. Paikkatietonäkökulma. 40 s.
1999 N:o 4 Alakiuttu, K & R. Juntheikki & J. Saarinen & P. Kauppila: Inarin kunnan matkailututkimus. 95 s.
1999 N:o 5 Äikäs, Topiantti (toim.): Changing Europe Transformations in Culture and Nature. Report on the X Annual EGEA Congress in Lammi, Finland September 19th to 27th 1998. 178 s.
- 2000 N:o 2** Häkkilä, Matti & Mika Hietala & Aku Rumpunen & Claes Krüger: Koillismaan elinkeinoelämän kehittäminen, II osa Inarin kunnan matkailututkimus. 149 s.
2000 N:o 1 Kauppila, Pekka: Aluekehitys ja matkailu - tapaustutkimus eräistä Pohjois-Suomen seutukunnista vuosina 1988-1997. 44 s.
- 2001 N:o 1** Häkkilä, Matti & Tiina Polo & Janne Ranta: Koillismaan elinkeinoelämän kehittäminen, III osa. 75 s.
2001 N:o 2 Rusanen, Jarmo & Toivo Muilu & Alfred Colpaert & Arvo Naukkarinen: Tuloerojen alueellinen ja paikallinen dynamiikka Suomessa vuosina 1989-1997. 23 s.
- 2002 N:o 1** Ridanpää, Juha & Kirsi Valta-Hulkkonen: Maantiede, maisema ja ympäristö: tutkimuksen ja opetuksen haasteet. 72 s.
- 2003 N:o 1** Mäkinen, Kirsi & Topiantti Äikäs: Kulttuurista elinvoimaa. Lähtökohtia Oulun Eteläisen alueen kulttuuritoiminnan kehittämiseksi. 59 s.

- 2003 N:o 2** Epäilytys, Niina & Jouni Kiimamaa & Nina Kuikka & Toivo Muilu & Raine Mäntysalo & Pirjo Onkalo & Kalle Reinikainen: ASU KYLÄSSÄ Kokemuksia asukaskeisistä kylien suunnittelusta Pohjois-Pohjanmaalla. 63 s.
- 2004 N:o 1** Kuttilainen, Sanna: Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset Kalajoella vuonna 2001. 27 s.
- 2004 N:o 2** Hynönen, Anne & Sanna Kuttilainen: Elämää cityyn ja särkille. Kalajoen matkailun kehittäminen. 44 s.
- 2004 N:o 3** Kuikka, Nina (toim.): Asukaskeisistä suunnittelumenetelmiä kylien kehittämiseen. 101 s.
- 2005 N:o 1** Jauhiainen, Jussi J. & Katri Suorsa (toim.): Kansainvälistyvä Oulu - monikulttuurinen Oulu? 85 s.
- 2006 N:o 1** Hiltula, Juha & Jarmo Rusanen: Maankohoamisrannikon dynaaminen maisemamalli. Paikkatietotyökalu alueiden käytön suunnitteluun. 47 s.
- 2008 N:o 1** Kauppila Pekka & Jarkko Saarinen (toim.): Inarin matkailuerot ja työpaikat. 111 s.
- 2009 N:o 1** Rusanen, Jarmo (toim.): Viisi vuosikymmentä oululaista maantiedettä. 150 s.
- 2009 N:o 2** Anttonen, Marja (toim.): Maantieteet muutoksessa - Transforming Geographies. 81 s.
- 2010 N:o 1** Hätälä, Johanna & Jarmo Rusanen: Suomen aluerakenteen viimeaikainen ja tuleva kehitys. 49 s.
- 2010 N:o 2** Määttä-Juntunen, Heidi & Jarmo Rusanen: GIS-menetelmiä kaupan suuryksiköiden saavutettavuuteen liittyvien hiilidioksidipäästöjen arviointiin. "Kaupan suuryksiköiden saavutettavuus ja liikennepäästöt Oulun seudulla (CO2)"-hankkeen loppuraportti. 42 s.
- 2012 N:o 1** Hirvonen, Timo & Ossi Kotavaara: ESPON tekee tulosta. 129 s.
- 2013 N:o 1** Tervo-Kankare, Kaarina & Vilhelmiina Vainikka: Pohjois-Suomen maantieteellinen seura ry 50 vuotta: Puoli vuosisataa esitelmää, ekskursioita, julkaisutoimintaa ja yhteistyötä. 76 s.